47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 608 Կ. ՊՈԼԻՍ — ԱՊՐԻԼ 25/8 ՄԱՅԻՍ 1903 — ՈՒՐԲԱԹ — 1321 ՍԷՖԷՐ 11 — 25 ՆԻՍԱՆ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճաղատէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیه یوی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : ارمانس فرید
ادارهٔ خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառաց համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար
տողը, մասնաւոր պայմանագիր։

ՆԱՄԱԿ ՄԸ
ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ՅԱՐԳԵԼԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«ՍՐՏԻ ՅԱՒՈՎ...»

«Սրտի ցաւո՛վ» կ'խմանաս...

Եւ իրաւունք ունի՛ս։ Վճիռս ա՛դ է, մէկ խօսքով, բայց ո՛չ այդչափ միայն։

Իրաւունք ունիս՝ որովհետեւ «դերասանութեան» հոգեպէս ա՛նքան վեհ, ա՛նքան բարձր ու դաստիարակիչ դերին իրական մեծութեան նկատմամբ չէ՛ տածած տարակուսանքդ զոր «յոռի կարծիք» ալ կը կոչես։ «Յոռի կարծիքդ», — կը զգամ, — դերասանական մեծութեան՝ մեր մէջ՝ անխիղճօրէն ճղճղցուա՛ծ ըլլալուն համար է։ Եւ հոգ ահաւասիկ իրաւունք ունիս, ու իրաւունք ունիս բացագանչելու «Սրտի ցաւով...»

Բայց, հաւատա՛, անիրա՛ւ ալ ես, սիրելի Խմբագրապետ։

Ինծի ինչ դերասանութեան պաշտպանութիւնը։ ան՝ միւս խորունկ դերասան-դաստիարակիչին գործին գերագոյնութիւնը գիտե՛ս դուն ալ, կ'ըմբռնե՛ս դուն ալ, ինչպէս ես կը դառնիմ։

Բայց, հաւատա՛, սիրելի Խմբագրապետ, անիրա՛ւ ես քիչ մը ալ։

Այն երիտասարդին ներքին կեանքին քեզի անծանօթ ըլլալն է որ միայն քեզ մղած է այնքան անիրաւ քայլ մը առնելու, ու քեզ մղելու մինչեւ «անձնասպանութիւն» բառին, մինչեւ «անձնասպան» կոչելու երիտասարդը որ քանի մը լեզուներ գիտէ եղեր, որ պատուաւոր է եղեր... ինչպէս կ'ըսես։

Բայց անիրա՛ւ ալ ես։

Անձնասպանութիւնը ոճիր մըն է. կրօնականէն մինչեւ ամէնէն անկրօն ենթադրուած իմաստասիրութիւնը ա՛յդ կը քարոզեն։ Ոճրագո՛րծ է անձնասպանը... Եւ դուն, հետեւաբար, մինչեւ ազատու ոճրագործի մը գեղանաքաշութիւններուն կ'իջնես ան երիտասարդը զոր «պատուաւոր» կը հռչակես միւս կողմէ։

Բայց անիրա՛ւ ես։

«Ինչո՞ւ» պիտի ըսես դուն։

Ես պիտի սկսիմ «որովհետեւ»ներուս շարքը։ բայց կը սոսկամ անոնց երկարութեան առջեւ. օհ, անհամեմատ փաստեր... իրականութիւններ...

Այդ երիտասարդը որ թատերախումբի մը միանալու կը պատրաստուի եղեր, զոհ մըն է։ Ահաւասիկ յայտնութիւնը։

Մի՛ հարցներ աւելին։ Որովհետեւ ամբողջը իմանալով դուն իսկ սոսկա թերեւս։

Մեր մէջ բարոյական ահռելի անկումի այն վիճակը որուն տուայտանքովը կը տառապի այսօր ամէն երիտասարդ, պատճառ կ'ըլլայ որ, ան ալ, այն «պատուաւոր» ընտանիքի զաւակն ալ «անձնասպան» ըլլայ լրջռուկ դերասանութիւնով մը...

Բայց խնդիրը «Բարոյական»ի վրայ է։

Նիհիլիստն ու Ֆիզիքականը քիչ մը քիչ կարեւորութիւն ունին ինծի համար։ Հո՛գս, եթէ դրական չէ ըսեն ինծի։

Խնդիրը Բարոյականին վրայ է։ Այնքան ապականած է բարոյականի մթնոլորտը մեր մէջ որ, անկիծ շունչ մը մաքուր ու անկապ կերպով շնչելու համար գալարումներ կ'ունենան երիտասարդները մեր միջավայրին։ Եւ այն գալարումները կ'առաջնորդեն զիրենք ո՛վ գիտէ ո՛ր փոսերուն եզերքը։ Ձեր ակնարկած երիտասարդը մինչեւ ինկած դերասանութեան մը ափը քաշկռտուեր է ան...

Ցանցանքը որո՞ւն է։

Երիտասարդ մը՝ որուն կարողութիւններ ունենալը դո՛ւն կ'ըսես, — ես ինչ գիտամ,— երիտասարդ մը՝ որուն «յուսալից» ըլլալուն դո՛ւն կը վկայես, երիտասարդ մը՝ որ սակայն ամէն դրան զարկած է, անձայն աչխատած է հինգ տասարէգներու միասին եւ ամենուրեք աղտոտութեան պատնէշ մը տեսած է իր առջեւ, կրթուած երիտասարդ մը՝ որ տգիտութեան խաւ մը գտած է իր գանկին շուրջ, երիտասարդ մը՝ որ ազգականներ ունի հարուստ ու համբաւաւոր, որոնք սակայն գծած են ամէնքն ալ։ Երիտասարդ մը՝ որ Բարոյականը կը գաւանի գլուխ գործոյը կեանքի քաղցրութիւններուն և անբարոյականութեան անտառը կը տեսնէ շուրջը տարածուն, երիտասարդ մը՝ որուն բարեկամներուն շա՛մբ կը շահագործեն զայն իրե՛նց շահուն համար սոսկ, երիտասարդ մը՝ որ կ'ուզէ ապրիլ, երիտասարդ մը՝ որ précoce մըն է ու այսպէս կը գտնուի, այդ երիտասարդը ինչո՞ւ կը մեղադրես դուն եթէ դերասան ըլլալու կը պատրաստուի. մի՛ մեղադրեր նոյն իսկ եթէ կօշիկ ներկող ըլլայ, — ա՛յ թէ դերասան։

Ցանցանքը որո՞ւն է։

Հիմա տեսա՛ր թէ անիրա՛ւ ալ ես մէկ կողմէն։

Ու այս այսպէս է ոչ միայն խնդրոյ առարկայ երիտասարդին համար, կամ Զարդ մը երիտասարդներ ալ՝ որոնք այսպէս են, չատերը՝ պիտի ըսէի՝ նոյնն են, վիճակի կամ պայմաններու աւելի Կամ նուազ փոփոխութիւններով։ Շատերը, մեր մէջ, Բարոյական Զգացումի, Արժանապատուութեան, Փոխադարձ Սիրոյ չգոյութեան զոհեր են։

Իրա՛ւ, ըսէ՛ նորէն խօսքդ «Սրտի ցաւով», բայց լուսն ծուծին ուղղէ՛ զայն...

Ցաւէ՛ մեր Բարոյական ապիկարութեան վրայ (*)։

ԲԱՐՍԵՂ ՇԱՀՊԱԶ

(*) Ծ. Խ.— Մեր պատասխանը վաղուան թուով։

ԻՆՉՊԷՍ ԿՐՆԱՆՔ ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ ԸԼԼԱԼ

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐՆԵՐՈՒ ԿԱՐՄԻՔՆԵՐԸ ԵՒ ԹԵԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Շատեր՝ որոնք հարստութեան ոսկի դռներէն ներս մանելով բարձրագոյն դիրքեր գրաւած են, միեւնոյն ժամանակ թանկագին գաղափարներ և թելադրութիւններ ըրած են, զորս իբր իրենց յաջողութեան ոսկեղէն բանալիները նկատած են։ Ասոնց մէկ համառօտ քաղուածքը անտարակոյս կրնայ շատ օգտակար ըլլալ, մանաւանդ անոնց համար որոնք կ'ուզեն օրին մէկը հարստանալ։

ՌՈԶԻԼՏԻ ԿԱՐՄԻՐԸ.— Այս տիզերահռչակ տան անսահման և ապշեցուցիչ յաջողութիւնը, իր հիմնադիրին խստամանութեան համեմատ, վերագրելի է հետեւեալ չորս կանոններուն, որոնք են.

1. Երեք օտարերը միացուր, ինչպէս որ ես այնպէս ըրի, ահա՛ թէ ինչպէս. նախ՝ գործարանատէրը ինծի յաճախորդ ըրի, պէտք եղած նիւթերն ու ներկերը հայթայթելով, որով թէ՛ գընած նիւթերէս շահեցայ և թէ՛ գործարանատիրոջ շահով ծախեցի զանոնք։ յետոյ գործարանին արտադրած ապրանքները դնելով՝ դարձեալ շահով ծախեցի ուրիշներուն, և այսպէս երեք շահերը միացուցած եղայ։

2. Անմիջապէս եւ օտեռով սակարկէ, առանց տնտնալու։

3.—Անբաղդ կամ յաջողուած մարդու հետ գործ մի ըներ։ Ցնաստ եմ շատ խելացի մարդիկ՝ որոնք բոկոտն կը պտտէին։ Երբեք չեմ գործեր առանց հետ. թէեւ անոնց խրատը շատ քաղցրանչիւն է, սակայն բաղդը իրենց հակառակ է։ Եթէ անոնք ինքզինքնին չեն կրնար հոգալ, ինչպէ՞ս ուրիշն կրնան օգտակարոյց ըլլալ ինծի։

4. Ցանդուգն եւ միեւնոյն ժամանակ զգոյշ եղիր։ Առեւտրական մեծ ապագայ մը և բաղդ մը չենչելու համար մեծ խոհեմութիւն և յանդգնութիւն պէտք է ունենալ։ Երբ մեծ հարստութեան մը կը տիրանաս, այն ատեն տանապատիկ աւելի հանճարի և իմաստութեան պէտք պիտի ունենաս, հարստութիւնդ պահելու համար։»

Ռոչիլտներու հանրածանօթ պանքային շարունակական յաջողութիւնը կը վերագրուի նաև հետագայ երկու սկզբունքներուն. —«Նոր պատահականութիւններու առջեւ չի տնտնար և բաւական փորձառու է ըմբռնելու համար թէ բոլոր մեծ գործառնութեանց մէջ յաջողութիւնը կախում չունի միայն ընտրողութենէն և պատեհ առիթէն օգտուելէն. այլ թէ մանաւանդ ընդհանուր կեսպով ընդունուած կենսական սկզբունքի մը գործադրութենէն կախում ունի։ շատով պիտի հասկնան թէ երկու սկզբունքներ կան՝ որոնցմով այս գրամատունը առաջնորդուած է և զանոնք երբե՛ք ուշադրութենէ վրիպեցուցած չէ, և իր ներկայ համբաւը ու հարստութիւնը մեծաւ մասամբ կը պարտի անոնց, այդ երկու սկզբունքներուն։

Այս սկզբունքներուն առաջինն էր՝ Գործակցութիւն, եղբայրները իրենց գործը միացուցին սիրելէն մինչև վերջը, առանց պահ մը գործերնին իրարմէ զատելու։ Աթիկա այն ոսկեղէն և նուիրական կանոնն էր՝ զոր իրենց հանգուցեալ հայրը իրենց կտակած էր։ Իր մահէն վերջ ո՛վ և ի՛նչ առաջարկութիւն որ իրենց ընէր, ամէնուն ալ հաւասարապէս խորհրդածութեան նիւթ և առարկայ կ'ըլլար։ Ո՛և է կարեւոր ձեռնարկի վրայ անդամ մը համաձայնելէ վերջ՝ իրենց Ջանքերը կը միացընէին զանի յաջողապէս ի կատար հանելու, և արդիւնքին մէջ, ի՛նչ որ ալ ըլլար այն, շատ կամ վնաս, ամէնքն ալ իրենց հաւասար բաժիններն ունէին։ Թէև քանի մը տարիներ իրարմէ շատ հեռու կ'ապրէին բնակութեամբ, բայց այս պարագան երբե՛ք պատճառ չեղաւ որ խլուէր իրենց համաձայնութիւնը. ընդհակառակը, այդ իրարմէ հեռաքնակ ըլլալու պարագան ա՛լ աւելի նպաստեց իրենց յաջողութեան, վասնզի երբ իրենք տարբեր մայրաքաղաքներու մէջ ապրէին, միաժամանակ ուղին պատրաստեցին իրենց առեւտրական մեծ հաստատութեան ապագայ ընդարձակ և շահաւոր մեծ գործերուն յառաջխաղացումին։ Այս առեւտրական տան միւս երկրորդ յաջողութեան սկզբունքն է երբե՛ք հեռատես չըլլալ ո՛ և է ձեռնարկութեան մէջ, չափազանց շահերու և ո՛ և է ձեռներէցութեան և շահաբեր գործի համար, իսկ չափ ու սահման դնել, և թէ՝ որչափ որ մարդկային խոհեմութիւնը ու իմաստութիւնը կը կը ներէ՝ չանալու է պատահականութեանց ազդեցութենէն անկախ ապրիլ և գործել։ Ահա՛ այս սկզբունքներն են հանրածանօթ Ռոչիլտներու գործի հաստատուն հանգանակը՝ զոր իրենց պապը իրենց կտակած էր։ Եւ ծնողք մը, աղքատ ըլլայ թէ հարուստ, աւելի գեղեցիկ կտակ մը և հարուստ ժառանգութիւն մը չի կրնար թողուլ իր զաւակներուն, քան անոնց մէջ հաստատել գործակցութիւնը և համերաշխութեան ոգին զօրացնել և վառ պահել։ Կ'իմանանք թէ Ռոչիլտեան ճիշտ այս կտակն ըրած է Նիկոմիդիոյ մէջ մեռաքի գործերով պարապող ծանօթ առեւտրական տան մը հանգուցեալ պետը, որուն ճշմարիտ գործի մարդու և հոր մը արժանավայել օգտակար խրատներուն և կտակին գեղեցիկ արդիւնքը կը տեսնենք յանձին իր զաւակներուն, մինչեւ դեռ ուրիշներ անոիոյթ և անտարբեր գտնուելով իրենց հայրական պարտականութեանց մէջ, դեռ իրենց մարմինը գերեզմանին մէջ չթաղուած, անդին իրենց հարստութիւնը բամնուկցաւ փճացաւ...։ Անզուգական բարիք մըն է ծնողքի մը համար՝ մանաւանդ հարուստ ծնողքի մը, մանչ զաւակներ ունենալ, սակայն անոնք ա՛լ աւելի մեծ բարիք մը ըրած կ'ըլլան՝ եթէ ծնողքները ճանչնան անոնց հակամիտութիւնները և ըստ սմին գանոնք ուղղեն, կրթեն և անոնց տաղանդներուն և ոյժերուն համեմատ գործ յանձնեն, հապառակ պարագային, անոնք ցե՛ղն են, ուտիճն են իրենց ծնողաց անունին, փառքին, հարստութեան, դանձին և հարստութեան։ Շատ ճիշտ է առածը՝ որ կ'ըսէ.—«Էյլի էվլատըն վար, նէ՛ էյլէրսին մալը. քէօթիւ էվլատըն վար, երնէ՛ նէ՛ էյլէրսին մալը»։ Եւ գաւկի մը չար կամ բարի ըլլալը գլխաւորաբար իր անդրանիկ դաստիարակներէն—կախում ունի, անոնց տուած ուղղութենէն, անոնց մէջ ծնցուցած այս կամ այն ձգտումներէն, կիրքի և փափաքի մշակութենէն կախում ունի։

Դաւիթ Ռիքարտոյ, հռչակաւոր տնտեսագէտը, 1772ին Հրեայ ընտանիքէ մը ծնաւ Լոնտոնի մէջ։ Ուղղամտութեան ճարպիկութեան և տաղանդի նկարագիրը շատ կանուխէն ընձեռուց իրեն ինքզինքը հոգալու միջոցները։ Շատ չանցաւ, Սակարանի անդամ ընտրուեցաւ և ամբաւ հարստութիւն դիզեց։ Դրած է անտեսագիտական բազմաթիւ գործեր։ 1819ին Խորհրդարանին անդամ ընտրուեցաւ։ Մեռաւ 1823ին։ Իրեն յատուկ երեք կանոններ ունէր և կը փափաքէր որ իր անձնական բարեկամներն ալ յարգեն զանոնք։ Այս կանոններն են.—

1.— Մի՛ մերժեր որոշում մը՝ երբ կարելի է քեզ ընդունիլ։

2.— Կարելի եղածին չափ ջանա՛ վնասդ կարճ կապել։

3.— Թո՛ղ որ շահերդ ա՛լ աւելի ահին եւ բազմանան։

1. Մի՛ մերժեր որոշում մը՝ երբ կարելի է քեզ ընդունիլ, ըսելով, ըսել չէ թէ մենք պարտինք ուրիշէ մը մեզի եղած ո՛ և է առաջարկ կամ որոշում ի հարկէ ընդունելու։ Առեւտրի մարդիկ կան որոնք սանձարձակ ձիու պէս կը վազեն մինչև որ ապառաժի մը գարնուին և ջախջախուին։ Ցաման, ինքնահաւան, ամբարտաւան մարդիկներն են ասոնք, որոնց առջեւէն կործանումը կ'երթայ, ի՛նչ որ ըսես անլսելի կը մնայ։ առեւտրի մէջ իրենց գիտցածէն մաղի չափ չեն չեղիր, եթէ բան գործ չունին՝ պօռա՛, կանչէ, վանդը ցոլցոր, միւս կողմէ լաւ ճամբան մատնանիշ ըրէ... որտե՞ղ փոյթը։ անիկա գլուխն առած կ'երթայ։ Ցորդորներդ ականջին ջուրի ծայն կուտայ։ այլ թէ մանաւանդ ընդհանուր կեսպով ընդունուած կենսական սկզբունքի մը գործադրութենէն կախում ունի։ շատով պիտի հասկնաս թէ երկու սկզբունքներ կան՝ որոնցմով այս գրամատունը առաջնորդուած է և զանոնք երբե՛ք ուշադրութենէ վրիպեցուցած չէ, և իր ներկայ համբաւը ու հարստութիւնը մեծաւ մասամբ կը պարտի անոնց, այդ երկու սկզբունքներուն։

Այս սկզբունքներուն առաջինն էր՝ Գործակցութիւն, եղբայրները իրենց գործը միացուցին սկիզբ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԻՆԵՐՈՒ ՀԱՍՑԷԻՆ

Զգացե՞ր էք երբեք միայնութեան ձանձրոյթը ընկերութեան մէջ, բազմութեան մէջ, ինքզինքնիդ ձեր խորհրդածութեանց հետ մինակ զգացե՞ր էք երբեք, պայմանաւ որ այդ համախմբումը ընտանեկան ըլլայ և ոչ թէ հանրային: Մարդ ակամայ կը փորձուի կրկնել Բուբերի հետ. «Ի՛նչ քաղցր, ի՛նչ քաղցր ու անհաս է, Տէ՛ր, միայնութիւնը, բայց ի՛նձ այդ առանձնութեան մէջ մտերիմ մը՛ն ալ շնորհէ, որ կարենամ հծծել. քաղցր է միայնութիւնը...»:

Ըստ իս խօսիլ կամ խօսեցնել գիտնալու կարողութիւնը եթէ ոչ տաղանդ, գէթ շնորհ մըն է երկու սեռին համար ալ, ձիրք մը՝ նկարագրի անհրաժեշտ տարր մը: Դէմք մը որքան ալ գեղեցիկ և հրեշտակատիպ ըլլայ, շրթունք մը՝ որքան սիրարկու և բոսորագեղ, չի կրնար հմայք ու գիւթանք ազդել ինծ երբ օգտակար գաղափարի մը մեղրածոր հոսանքը չգար գլու թովել ու գիւթել:

Դիւքերը բաւական չեն մօքին, մանաւանդ երբ միտքը կը յափրանայ անոնցմով կ'որոնէ միտք մը՝ բաշխելու համար անոր: Միտքերը լուցկիի նման են, իրենց բնական յատկութիւնը շփմամբ ի յայտ կը բերեն. շփումն է որ պիտի արտադրէ գիտութեան լոյսը և քաղաքակրթութեան լոյսը կեանքն իսկ է: Ցաւալի է սակայն որ գաւառի մէջ ընկերութիւնը (société) ըսուածը հաւաքում մըն է ուր անհեթեթ ու վրան բաց անտեղի խօսակցութեան ժամանց մը միայն տեղի կունայ: Ընկերական անուշ ու ազնուացուցիչ յարաբերութիւնները չափէն աւելի ձեւակերպութեանց ու ծեքծեքումներու ենթարկուած են: Այդ տեղուանքը Հայ ընտանիքներու կողմէ ըմբռնուած ու ընդունուած պատշաճից օրէնքը տեսակ մը մարդատեաց և հիւրամերժ բնաւորութեան ենթարկած է անհատը, զոր ամօթխածութիւն անուանած են. բայց ինչո՞ւ լուրջ տեսութիւն մը՝ պատշաճութեան սահմանին մէջ՝ պատուոյ դէմ նախատինք համարուի, ինչպէս կ'ըլլայ շատ անգամ գաւառի հայ ընտանեկան կեանքին մէջ:

Կին մը ինչո՞ւ չփայլեցնէ խօսելու ձիրքը: Միթէ քահանային ծանուցումէն կամ սպասաւորին ձախաւերութենէն անդին չկա՞ն խօսակցութեան յարմար նիւթեր: Ուրեմն մեր հայրերը շատ տրամաբանօրէն սահմաններ են մունջը. կամ հարկ է լռել կամ լռելէն [illegible]:

Խօսակցութիւնը բազմաթիւ իմացականութեան, լաւ նկարագրի, նուրբ մտքի և լուրջ տեսութեան արդիւնք է: Խօսիլը առանձին արհեստ մ'է զոր պէտք է մշակել: Կին մը մանաւանդ ոչ միայն խօսիլ այլ և խօսեցնել գիտնալու է: Եւ ատոր համար կարեւոր պայմանն ունենալու է մտքին մէջ: Ինչ լաւ օրինակ մ'է իր զաւակներուն հետ խօսիլ գիտցող մայր մը:

Մարդ ինչո՞ւ կին կ'առնէ, ինչո՞ւ ընտանեկան յարկի այնքան զոհողութիւնները կ'ստանձնէ սիրայօժար, անո՞ր համար որ հոն կ'օթեւանէ, կամ կը ճաշէ, անո՞ր համար որ իր հանդերձանքը հոն կը նորոգուին ու կը մաքրուին են., չեմ կարծեր, ատոնց ոչ մէկը էական է. և եթէ էական են իսկ օտարներէն այդ ամէնը կրնայ գտնել դրամին շնորհիւ, ինչ որ չի կրնար գտնել այլուր ինչ որ կշիռքով ու արշինով չի ծախուիր, ինչ որ կենսական է ու անստգիւտ, մտացի, տրամաբան, անուշ ու հոգեկան սիրով ընդելուզած խօսակցութիւնն է որ ոչ պանդոկի մէջ կգգայ գտնել այրը և ոչ սրճարանը կամ ճաշարանը: Կարծիքներու փոխանակութիւնը երկու հոգիներու միջեւ անտեսանելի կամուրջ մըն է որ երկու անջատ գոյացութիւններ յարաբերութեան մէջ կը դնէ իրարու հետ, և կը զօդէ զանոնք այնպիսի սերտ սիրով մը որ չքանդուիր յաւէտ:

Տափա՛կ, արդուկուած մօքի տէր վէրգիճէի մը առջեւ, առնական հզօր և իմացականութեան տէր ճակատի մը խոնարհիլ հրամայել, ըլլայ յանուն ընկերութեան՝ յանուն Կրօնքի, ստուգիւ շատ վէրգիճէ, աղջկան մը համար:

Պէտք է մեր ընկերակցութիւնը հաճելի և փափաքելի ըլլայ անոնց և այս ինչո՞վ կ'ըլլայ... կրկնե՞նք: Աղջիկներուն Կրթութիւն, Դաստիարակութիւն և Բարեկրթութիւն տալով:

Թալաս ՄԱՔՐԻՆԷ

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

7 Մայիս 1903

Ֆրանս. 3% (3% Français)	98	22
Րէժի (Tab. Turcs)	374	—
Գօնսոլիտ (R. Turque D.)	29	70
Երկաթուղի (Lots Turcs)	126	75
Պանգ Օթմ. (Banque Ott.)	599	—
Թրանսվալ (Transvaal)	135	—

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ.—Թայմզի Բարիզի թղթակիցը կը հեռագրէ այդ թերթին.—«Ֆրանսացի պետական մարդ մը քանի մը օր առաջ ըսաւ ինծի թէ համոզուած է որ Անգլիոյ Թագաւորին բարենշան այցելութեան միջոցաւ սկսուած բարի գործը կարեւոր և գոհացուցիչ արդիւնքներ պիտի տայ, պայմանաւ որ աճապարանքը մէկ կողմ ձգուի: Արդէն աճապարելու ալ հարկ չկայ, որովհետեւ Մանշի երկու կողմն ալ համոզում կայ որ անգլիացի և ֆրանսացի ժողովուրդները շատ բան կը շահին մտերմական յարաբերութիւններ մշակելով: Կարելի է համբերութեամբ և վստահութեամբ սպասել դէպքերու ընթացքին: Լոնտոնի վաւերական և իրազեկ շրջանակներուն մէջ ալ միեւնոյն կարծիքը կը յայտնուի:»

*** Գերման թերթերը ուրիշ ակնոցով կը դիտեն գործը: Կառավարական Բօսդ, գերմանական հասարակութիւնը վստահեցնելու համար, կ'ըսէ.—«Ճշմարիտ և տեւական համաձայնութիւն չի կրնար հաստատուիլ Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջեւ. գաղթային աշխարհին մէջ անպատճառ գժտարութիւններ պիտի ծագին, ինչպէս նաեւ ուրիշ տեղեր, այնպէս որ արուեստական թելերը յանկարծ պիտի կտրին: Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջեւ մերձեցում կարելի չէ:»

*** Հռոմի կառավարական Դրիպունա թերթը արքայական այցելութիւններուն վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ մեծ յեղաշրջում մը տեղի կ'ունենայ այսօրուան միջազգային քաղաքականութեան մէջ: «Այս մասին առատ ապացոյցներ կան, մանաւանդ այն իրողութիւնը թէ Էտուարտ Թագաւորին Բարիզ այցելութիւնը՝ Հռոմի հաճելի բնակութենէն վերջ՝ նուիրագործում մը նկատուած է երեք Պետութիւններու համաձայնութեան:

*** Ամերիկացիք որոնք կը յայտարարեն թէ Էտուարտ Թագաւոր շատ մեծ ազդեցութիւն ունի ուղղակի պետական գործերուն մէջ, հետաքրքրութեամբ կը հետեւին այս ճամբորդութեան դէպքերուն: Կը նկատեն Թագաւորը իբրեւ պատգամաւոր մը խաղաղութեան և բարեհաճութեան: Կ'ըսեն թէ այդ մեծանուն պատգամաւորին այցելութիւնը բարեկամական զգացումներուն նպաստած է մեծապէս Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ, և հոգեկան նըպաստաւոր վիճակ մը առաջ բերած է [illegible] Թագաւորին Պապին տուած այցելութիւնն ալ մեծ գոհունակութիւն պատճառած է ինը միլիոն ամերիկացի կաթոլիկներու, նաեւ Իռլանտացիներուն:

*** Անգլիական թերթերը Բարիզէ հեռագիրներ և թղթակցութիւններ կը հրատարակեն բացառիկ երկայնութեամբ: «Թայմզ» եօթնուկէս սիւնակ լեցուցած է Թագաւորին Բարիզ այցելութեան պարագաներուն վրայ: Ելիզէի հացկերոյթին առթիւ Թագաւորին ճառը լաւ տպաւորութիւն ըրած է և բրիտանական ժողովուրդը ամէն կերպով համամիտ է այդ ճառին մէջ բացատրուած զգացումներուն: «Թայմզ»ի պէս կը խօսին բոլոր մեծ թերթերը, թէ՛ Պահպանողական և թէ Ազատական:

ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ԵՒ Մ. ՏԷԼՔԱՍԷ.— Արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ ի պատիւ Թագաւորին տրուած հացկերոյթէն վերջ, Թագաւորը խնդրեց Մ. Տէլքասէէն որ իրեն ներկայացնէ նախորդ վարչապետը, Մ. Վալտէք Ռուսօն որուն հետ երկար խօսակցութիւն մը ունեցաւ Ն. Վեհափառութիւնը: Թագաւորը իրեն ներկայացնել տուաւ նաեւ բոլոր օտար դեսպանները և ներկայացուցիչները, և յաջորդաբար խօսեցաւ պապական նուիրակին, Բարիզի Բօրթուկէզ դեսպանին, և Դեղարուեստից ֆրանսական Ակադեմիոյ քանի մը անդամներուն հետ, որոնք ներկայ էին: Ն. Վեհափառութիւն յետոյ խնդրեց մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունենալ Մ. Տէլքասէի հետ: Նախարարին առանձնական սենեակը մտնելով, Թագաւորը նախ շնորհակալ եղաւ իրեն եղած ընդունելութիւններուն համար, և ապա Մ. Տէլքասէի յանձնեց տուփ մը, որ կը պարունակէր Վիքթորիա Արքայական պատուանշանին Մեծ Խաչը:

*** Թագաւորը Բարիզի գաւառապետ Մ. Սէլվի 100 անգլ. ոսկի յանձնեց Բարիզի աղքատներուն համար:

*** Ելիզէի ճաշէն վերջ Թագաւորը Մ. Լուպէի առանձնական քարտուղարին սենեակին մէջ մասնաւոր խօսակցութիւն մը ունեցաւ Հանրապետութեան Նախագահին և արտաքին գործոց նախարարին հետ:

*** Նկարիչ Մ. Պօնա արտօնութիւն խնդրեց Թագաւորէն, իր կենդանագիրը առնելու: Էտուարտ Է. հաւանեցաւ, և Մ. Պօնա արագ արագ իր գործը կատարեց, և ստուերագիծը պատրաստեց:

*** Անկից առաջ Էտուարտ Է. օդոմոպիլ մը ապսպրած էր Բարիզի գործարանատէրի մը: Արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ ճաշելէ վերջ երբ անգլիական դեսպանատուն պիտի վերադառնար, բակին մէջ Ն. Վեհափառութեան ներկայացուեցաւ օդոմոպիլը, որուն շինուածքին շատ հաճեցաւ: Իր բովանդակ արագութեամբ օդոմոպիլը տարուեցաւ Անգլիոյ դեսպանատունը, ուր Թագաւորը քննեց անոր ամէն մասերը, շնորհակալութիւն յայտնեց գործարանատիրոջ և ինչ ինչ տեղեկութիւններ հարցուց անոր մեքենավարին: «Ի՞նչ արագութիւն ունի, հարցուց Թագաւորը: — Եօթանասուն: — Շատ լաւ:» Յետոյ քանի մը վայրկեան դեսպանատան բակին մէջ փորձ ըրին օդոմոպիլով ի մեծ գոհութիւն Անգլիոյ Վեհապետին: Անմիջապէս Լոնտոն ղրկուեցաւ ուր Թագաւորը պիտի գործածէ զայն իր որսորդութիւններուն միջոցին:

*** Ելիզէի պալատին հացկերոյթի բաժակաճառներուն միջոցին, բոլոր ներկաները ոտքի կեցած էին, և խոր լռութեան մէջ մտիկ կ'ընէին Թագաւորին և Նախագահին բաժակներուն: Սեղանին վրայ Թագաւորը իրեն դիմացը ունէր Մ. Լուպէն, աջ կողմը Տիկին Լուպէն և ձախ կողմը տիկին Ֆալիէռ, ծերակոյտի նախագահին կինը: Լուպէի երկու կողմը նստած էին Տիկին Մօնսըն և իշխանուհի Բատոլին: Ներկայ էին կառավարութեան բոլոր անդամները, Միջերկրականի ամերիկեան նաւատորմին հրամանատար ծովակալ Պաղըն, արտաքին գործոց նախորդ նախարար Մ. Հանօդօ, Բօլ Էռվիէօ, Վիքդորիէն Սարտու, Պօնա, Սէն-Սանս, են. են.: Ճաշացուցակները ճաշակաւոր կերպով պատրաստած էր գեղարուեստագէտ Բարգվուքի: Առաջին էջին վրայ նկարուած էր կնոջական կերպարանք մը սպիտակազգեստ, խորհրդանշան Խաղաղութեան, անոր գլխուն վերեւ կը տատանէր դափնիի տերեւներէ պսակ մը, որ ձախ կողմէն կը հանգչէր Ֆրանսական Հանրապետութեան զինանշանին վրայ, և աջ կողմէն բրիտանական Թագին զինանշանին վրայ: Գիտնալով որ Ն. Վեհափառութիւն շատ կը սիրէ ծաղիկները, կարելի եղածին չափ առատօրէն ցանուած էին անոնցմէ ամէն կողմ, և սրահները կը բուրէին:

*** Էտուարտ Թագաւոր լորտութեան աստիճան պիտի տայ Բարիզի անգլիական դեսպան Սըր Էտմընտ Մօնսընի, ի նշան իր խորին գոհունակութեան երկու երկիրներուն յարաբերութեան [illegible] Միւս կողմէ կ'ըսուի թէ Լոնտոնի ֆրանսական դեսպան Մ. Քամպօն շատ բան ըրած է յարաբերութիւնները բարուքելու համար:

*** Մր. Պարքլիի նախաձեռնութեան շնորհիւ Սկովտիոյ մէջ վերջերս տեղի ունեցած գումարումները միահամուռ քուէարկեցին ի նպաստ իրաւարարութեան Ֆրանսայի և Անգլիոյ բոլոր վէճերուն: Մասնախումբեր կազմուած են գլխաւորութեամբ լորտ քաղաքապետներու, որպէս զի ծաւալեն Մր. Պարքլիի գաղափարը: Մանչեսդրի և Շէֆիլտի մէջ եւս այս մասին մեծ գումարումներ տեղի պիտի ունենան:

*** Օբերային մէջ միջնարարի մը միջոցին, Էտուարտ Թագաւոր բազմութեան մէջ տեսնելով Նէկրիէ զօրավարը: մարդ ղրկելով իր օթեակը հրաւիրեց զայն: Զօրավար Նէկրիէ ֆրանսական բանակին մէջ միակ անդամն է որ Վիքդորիա պատուանշանին Մեծ Խաչը ունի: Այդ պատուանշանը անոր տուած էր Վիքդորիա Թագուհին չորս տարի առաջ աշնանային ռազմափորձերուն առթիւ ի ներկայութեան Քօննօդի դուքսին (Թագաւորին եղբօր): Էտուարտ Է. ընդունելով զօրավարը, ըսաւ.— «Ուրախ եմ ձեր ձեռքը թօթվելով, որովհետեւ երկար ատենէ ի վեր կը ճանչնամ ձեզ: Եղբայրս յաճախ խօսած է ինծի ձեր հրամանատարութեան տակ կատարուած փայլուն ռազմափորձերուն վրայ, որոնց նա հանդիսատես եղած է Ֆէլիքս Ֆօռ նախագահին ժամանակ:» Յետոյ Թագաւորն ու Ֆրանսայի զօրավարը զինուորական խնդիրներու վրայ խօսակցեցան:

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ. Ի ՀՌՈՄ.—Ամբողջ քսանեչորս ժամ անընդհատ կ'անձրեւէր, մերթ շաչելով, մերթ փոթորկալից: Մութ ամպեր կը ծածկէին երկինքը, երբ Վիլհէլմ Բ. Յաւիտենական քաղաքը կը մտնէր իր յարգանքը մատուցանելու Վիքդոր Էմմանուէլ Թագաւորին: Անձրեւին պատճառաւ էր որ կայսերական կառախումբը մէկ ժամէն աւելի ուշ հասաւ: Վիլհէլմ կայսր Էտուարտ Թագաւորին անցած ճամբաներէն անցաւ. գրեթէ, զարդարանքները դեռ վերցուած չէին, միայն թէ անգլիական դրօշներուն տեղ գերմանականները պարզուած էին, և տարբերութիւնը կ'երեւէր նաեւ օդին մէջ: Բայց Վիլհէլմ կայսեր ընդունելութեան համար զինուորական աւելի մեծ հանդերձանքներ տեղի ունեցած էին, թնդանօթաձիգ զինուորներուն հետ էին նաեւ իրենց թնդանօթները, թէեւ ժողովուրդը այնքան բազմաթիւ չէր անձրեւի օդին պատճառաւ: Արդէն Վիլհէլմ Բ. օտարական մը չէ Հռոմի քաղաքացիներուն համար: Գահակալութենէն ի վեր չորրորդ անգամն էր որ այցելեց: Պալատ հասնելէն քանի մը վայրկեան վերջ, Վիլհէլմ կայսր իր զաւակներուն, վարչապետ ֆօն Պիւլովի և մարէչալ Վալտէրզէի հետ իսկոյն Պանթէոն գնաց յարգանք մատուցանելու Ումպէրթօ Թագաւորին յիշատակին, որուն գերեզմանին առջեւ ծնրադրեց քանի մը վայրկեան: Ներկաները կ'արտասուէին տեսնելով մեծանուն կայսրը ծնրադիր իր բարեկամին աճիւններուն առջեւ: Այցելելէ ետք մայր Թագուհիին, որ շատ սիրով ընդունեց իր առումին հին բարեկամը, Վիլհէլմ կայսր ճաշի գնաց Կուիրինալի պալատը: Արժանթինա թատրոնին մէջ երեկոյին շքեղ ներկայացում տրուեցաւ: Թատերասրահը գեղեցիկ կերպով զարդարուած էր առատ ծաղիկներով: Տիկիններուն ամէնէն գեղեցիկ արդուզարդերով կ'երեւէին, և սպաները մեծ համազգեստով էին: Ներկայացուեցաւ Վէրտիի Օթէլլօն: Դերասաններն էին Թամանեօ, Բինդօ և Սամօնա սինյորները: Երկրորդ արարուածին միջոցին հասան նախարարները, Աւետման Կարգի Ասպետները և պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, և ի վերջոյ երաժշտախումբը նուագեց գերման ազգային քայլերգը: Կայսրը Իտալիոյ բարձր շրջանակներուն մէջ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ: Նստած էր արքայական օթեակին մէջտեղը, աջ կողմը ունենալով Թագուհին և գերման գահաժառանգը, իսկ ձախ կողմը՝ Վիքդոր Էմմանուէլ Թագաւորը և Այդէլ Ֆրիտրիխ իշխանը: Թագուհին շատ սիրուն կ'երեւէր դեղին շղարշէ շրջազգեստի մը մէջ՝ ոսկի ասղնեօրով, և ականակուռ Թագով և մանեակով: Կայսրը Անձնապահ Վիշապազօրաց կարմիր համազգեստովն էր, իսկ Իտալիոյ Թագաւորը զօրավարի համազգեստով, Սեւ Արծուի պատուանշանը կուրծքը: Իտալական ազգային երգէն վերջ սկսաւ երրորդ արարուածը: Երբ օբերան վերջացաւ, ներկայացուեցաւ «ի Ձարմի» պարախաղը, որ ներկայացուեցաւ արդէն Էտուարտ Թագաւորին առջեւ:

*** Հռոմի քաղաքապետ իշխան Քօլօննա, Կայսեր բարի գալուստ մաղթելու միջոցին յուզուած յիշեցուց այն օրը, երբ իր հայրը՝ Ֆրէտէրիկ կայսրը, Կուիրինալի պալատին պատշգամին վրայ կեցած՝ Իտալացի ժողովուրդին ցոյց տուաւ այն մանուկը, որ այսօր իրենց Թագաւորն է: Կայսր շատ ուրախացաւ այս ակնարկութեան վրայ 1878ի դէպքին, երբ Ումպէրթօ Թագաւոր բանակին երդում ընելու արարողութենէն դառնալով, կը ծափահարուէր խուռն բազմութենէն, և Բրուսիոյ գահաժառանգ իշխանը՝ Ֆրէտէրիկ (Վիլհէլմ կայսեր հայրը) մանուկ Վիքդոր Էմմանուէլ իշխանը իր թեւերուն մէջ առնելով ժողովուրդին ներկայացուց զայն: Վիլհէլմ կայսր ֆրանսերէն պատասխանեց.—«Չեմ կըրնար արտայայտել այն երջանկութիւնը, որով անգամ մը եւս կը գտնուիմ այս Հռոմ քաղաքին մէջ Թագաւորին սիրալիր հրաւէրին վրայ: Երախտապարտ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ քաղաքացիներուն՝ իրենց համակրալից ընդունելութեան համար»:

*** Պապը վերջին ծայր համակրանք ցոյց տուաւ Վիլհէլմ կայսեր: Իր մասնաւոր սենեկին սեմին վրայ ընդունելով իր Օգոստափառ հիւրը, Լէօն ԺԳ. իր ձեռքին մէջ բռնեց երկար ժամանակ կայսեր ձեռքը: Երբ կայսրը Վատիկանէն գերման դեսպանատունը կը մեկնէր, գերմանացի կաթոլիկ ուխտաւորներուն կողմէ մէկը առաջ անցաւ ուղերձ մը կարդալու համար, բայց կայսրը արդէն կառք նստած ըլլալով, գերման ուխտաւորները շատացան ծաղիկներ միայն մատուցանելով Ն. Վեհափառութեան և Գահաժառանգին:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Ելմտական նախարար Մ. Վիդդէ յաջողեցաւ 72 միլիոն ռուպլիի նոր փոխառութիւն մը հրապարակ հանել, որպէս զի Ազնուականներու Պանքան կարենայ աղքատ հողատէրներուն դրամական փոխատուութիւններ ընել: Փոխառութիւնը հրապարակ հանուած է, 100նոց թուղթը $94^1/_2$ի, և 4% տոկոսով: 72 միլիոնին կէսը Պետութիւնը գնած է, ինչպէս նաեւ խնայողական սնտուկները: Միւս կէսն ալ գնած են Պեդերսպուրկի գըլխաւոր սեղանաւորները իրենց դրամագլուխին համեմատ: Շատերը գնել չէին ուզեր դրամին սակաւութեան պատճառաւ, բայց Մ. Վիդդէ յաջողեցաւ յաղթել անոնց վարանումին, և երեք ամիս ժամանակ տուաւ անոնց պարտաթուղթերը գնելու:

ՃԱՊՈՆՑԻՔ ՔՈՐԷԱՅԻ ՄԷՋ.—Քորէայի կառավարութիւնը ճաբոնցի հպատակներուն ալ իրաւունք տուաւ կիտորսութիւն ընելու արեւելեան ծովափունքին վրայ, ինչպէս Ռուսները իրաւունք ունին 1899էն ի վեր, ծովեզերքին վրայ երեք կայաններ ալ հաստատելու իրաւունքով:

ՄԵԾ ՀՐԴԵՀ Ի ԽԱՐՔՈՎ.— Մայիս 2ի գիշերը հրդեհ մը մոխիր դարձուց վայրաշարժներու մեծ արհեստարանը, ուր կը պատրաստուէին նաեւ թնդանօթներուն յատկացուած ռումբերը: Վնասն է մէկ միլիոն ռուպլի:

ԱՆՏԱՌԻ ՀՐԴԵՀՆԵՐ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԷՋ.— Բէնսիլվանիոյ մէջ Քրէսֆօրքս քաղաքը բնաջինջ եղաւ անտառներու հրդեհէն: Նիւթական վնասն է 10 միլիոն տոլար: Ուրիշ տեղեր ալ Ամերիկայի մէջ անտառներ կ'այրին սոսկալի արագութեամբ: Շատ քաղաքներու մէջ հաղորդակցութիւնները ընդհատուած են:

ՄՐ. ՔԱՐՆԷԿԻ մէկ միլիոն տոլար և աւելի ալ տալ խոստացած է Նիւ-Եորքի ճարտարագէտներու Քլիւպի նախագահին և երկաթի մեծ վաճառական Մր. Ֆրիցի, Կեդրոնական Հաստատութեան մը շինութեան համար, որպէս զի մէկ յարկի տակ կարելի ըլլայ հաւաքել բոլոր ընկերային և արհեստային մարմինները, որոնք քաղաքային, մեքենական, ելեկտրական ու հանքային ճարտարարուեստները կը ներկայացնեն:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀՌՈՄ, 6 Մայիս.— Մարկարիտա մայր-Թագուհին, ի պատիւ Վիլհէլմ կայսեր, մտերմական նախաճաշ մը տուաւ, որուն ներկայ եղան Վիլհէլմ Կայսրը, Թագաւորը ու Թագուհին, Գերման և Իտալացի իշխանները: Վիլհէլմ կայսր Տօնաուշինկըն մեկնեցաւ, կայարանին մէջ ողջունուելով Թագաւորէն, Գերման և Իտալացի իշխաններէն, նախարարներէն և քաղաքային ու զինուորական իշխանութեանց կողմէ: Երկու վեհապետները ջերմապէս ծափահարուեցան պալատէն մինչեւ կայարան բովանդակ ճամբուն վրայ խռնուած ահագին բազմութեան մը կողմէ:

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ.—Գերմանիոյ, Անգլիոյ և Իտալիոյ դեսպանները իրենց կառավարութիւններէն արտօնութիւն ստացան Մր. Պօուէնի հետ ստորագրելու այն պայմանագիրը, որուն համաձայն առաջնութեան խնդիրը պիտի ենթարկուի Լա Հէյի Իրաւարար Ատեանին:

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Քոնսդանդին Քոսդանդինովիչ Մեծ-դքսուհին մանչ զաւակ մը ծնաւ:

ԲԱՐԻԶ.— Հանրապետութեան Նախագահը այս առտու Մօնթէլիմար գնաց իր մօր քով:

ԼՈՆՏՈՆ.— Լոնտոնի Լորտ Քաղաքապետը հեռագիր մը ուղղեց Բարիզի Թաղապետական Խորհուրդին, որով եղբայրակցաբար կ'ողջունէ Բարիզի քաղաքացիները, և ջերմ գոհունակութիւն կը յայտնէ Էտուարտ Թագաւորին եղած գեղեցիկ ընդունելութեան համար:

ԼՈՆՏՈՆ.—Ֆրանսական Առեւտրական Սենեակը շնորհակալութիւն յայտնեց Էտուարտ Թագաւորին, Բարիզ այցելելուն համար:

ՀՌՈՄ.— Իտալական կառավարութիւնը պաշտօնապէս իմացաւ թէ Զարը յառաջիկայ Հոկտեմբերի վերջը Հռոմ պիտի այցելէ: Մ. Լուպէ յետոյ պիտի երթայ Հռոմ:

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Էտուարտ Թագաւորը պաշտօնապէս իմացուց Զարին թէ յառաջիկայ Յուլիս 7ին պիտի այցելէ իրեն:

ԲԱՐԻԶ.— Ելմտական նախարար Մ. Ռուվիէ, երբ Խորհրդարանի նըստաշրջանը բացուի, պիտի ներկայացնէ ելեմուտի վրայ տուրքի օրինագիծ մը: Այս կարեւոր բարենորոգումը առաջիկայ ելմտացոյցին մէջ ի գործ դնելու մտադրութիւն չունի Մ. Ռուվիէ, այլ առայժմ կ'ուզէ հաստատել վիճակագրութեան տուրք մը, որ տեսակ մը փորձ պիտի ըլլայ ո և է յուսախաբութենէ զերծ ըլլալու համար:

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՍԱՄՍՈՆ Մեծ. Գործակալ էֆ.— Շնորհակալութեամբ ստացանք հինգ ոսկին, Նարեկ ուզողները պէտք է $6^1/_2$ ղրշ. ղրկեն կազմի և փօսթայի ծախսի համար:

ՄԵԾ ԱՐՄՏԱՆՑԻ Թաղական խորհուրդէն նամակ մը ստացանք երէկ, որ բոլորովին կը հերքէ դաւանափոխութեան գոյութիւնը իրենց գիւղին մէջ և կը նկարագրէ այն եղբայրական սէրը որ գոյութիւն ունի տեղւոյն Տ. Երեւումին ու Երզնկայի Առաջնորդին միջեւ: Ուրախութեամբ կը հրատարակենք այս տեղեկութիւնները և կարողութիւն կը մաղթենք Արմտանցիներուն որ միշտ աշխատին իրենց եկեղեցին ու դպրոցը պայծառացնելու:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԼՈՒՍԱՐԱՐԱՊԵՏ Տ. ԳԱԲՐԻԷԼ Ծ. ՎՐԴ. ԱՆՈՅՇԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Երուսաղէմի նորընտիր լուսարարապետ Տ. Գաբրիէլ Ծ. Վրդ. Անոյշեան որ հիւանդ կը տառապէր, վախճաներ է:

Հանգուցեալը քանի մը շաբաթներ առաջ Պաղտատէն երուսաղէմ գացած էր Տ. Սահակ Սրբազանին թափուր թողած պաշտօնը շարունակելու: Ինք՝ երուսաղէմի միաբաններէն էր և յիսունը անցուկ:

Կ'ըսուի թէ սաստիկ հիւանդութիւնը, որուն ենթարկուած էր հանգուցեալը, զինքը չափազանց կը նեղէր վերջերը, և թէ այդ է պատճառը իր մահուան:

* * *

Գաբրիէլ Ծ. Վրդ. Անոյշեան, բնիկ Պոլսեցի է. իր մանկութեան օրերը անցուցած է Գումգաբուի մէջ և աշակերտած է Պէզճեան վարժարանին, ուր իր հեզ բնաւորութեանը համար «Անուշ Յակոբ» կը կոչէին եղեր: Եսայի Պատրիարքը երբ Էջմիածնէն եպիսկոպոսացած Պոլիս կը վերադառնայ, կը տեսնէ այդ ուշիմ տղան և հետը Երուսաղէմ կը տանի: 1865ին է որ Ժառանգաւորաց վարժարանը կը մտնէ իբր անդրանիկ աշակերտ նոյն վարժարանին: Վարժարանին շրջանը աւարտելէ յետոյ Եսայի Պատրիարքէն 1871ին վարդապետ կը ձեռնադրուի և անունը կը դրուի Գաբրիէլ. ասկէց վերջն է որ վանքին դիւանապետութեան պաշտօնը կը յանձնուի իրեն որ բաւական ժամանակ կը վարէ: Յետոյ, քանի մը տարի ալ թարգման պաշտօն կը վարէ: Երբ Եսայի Պատրիարք 1887ին Պոլիս կուգայ Երուսաղէմի Պարտուց խնդրին կարգադրութեան համար, հետը կը բերէ Տ. Գաբրիէլ Վրդ.ը, որ հոս Գումգաբուի Դրսի Ս. Յարութիւն եկեղեցիին քարոզիչ և վարժարանին տեսուչ կ'անուանուի: Անոյշեան Վրդ. Յարութիւն Պատրիարքին Պատրիարքութեան ատեն պաշտօն վարած է նաեւ Պատրիարքարանի մէջ իբր Կրօն. Ժողովի դիւանադպիր: Երբ Յարութիւն Պատրիարք երուսաղէմ կը մեկնի հետը կը տանի զայն ուրկէ 1889ին Հնդկաստան և Պարսկաստան կ'երթայ իբր վանքին նուիրակ՝ հանգանակութիւն կատարելու համար: Այդ թուականին է որ Յարութիւն Պատրիարք ի վարձ այդ ծառայութեան Ծայրագոյնութեան աստիճան կուտայ: Գաբրիէլ Ծ. Վրդ. իր վերադարձին մասնակցած է Վանքին Տնօրէն Ժողովին: Յետոյ վանքին կողմէ Դամասկոսի Հայոց վանքին տեսուչ կը կարգուի ուրկէ վերջն է որ Պաղտատի Պատր. փոխանորդ կ'ընտրուի, պաշտօն մը զոր կը վարէր մինչեւ վերջին ատենները երբ ընտրուեցաւ Լուսարարապետ Երուսաղէմի:

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը երէկ ընկերակցութեամբ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեանի, Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ֆէրիտ փաշայի հետ:

ՖԻԼԻՊՊԷԻ կարգադիր յանձնախումբը շնորհակալութիւն յայտնած է Պատրիարքարանին՝ Տ. Վահան Ծ. Վրդ. Ցակոբեանի Պուլկարիոյ Պատր. Փոխանորդ կարգուելուն համար. Տ. Վահան Վրդ. Ֆիլիպէ հասնելէն ի վեր ժողովուրդին գոհունակութեան արժանացած է իր աշխատութեան և տարած ջանքերուն շնորհիւ:

ՊՈՐՏՈՒՐԷՆ 871 ղրշ. հաւաքուելով ղրկուած է Պատրիարքարան իբր Ցիսուս Մանուկի նուէր:

ԱԽԼԱՏԷՆ Պատրիարքարան քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, վերջերս պատահած Մալազկերտի երկրաշարժէն Մասնայ վանքը չափազանց վնասուած է: Մանրամասնութիւնները դեռ չեն հասած Պատրիարքարան:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ Ժողովին անցած շաբթուան նիստին մէջ, Ս. Պատրիարք Հայրը Մուշի լքեալ կիներու մասին Ս. Հայրապետին ուղղեալ տեղեկագիրը կարդաց, զոր ժողովը գոհութեամբ լսեց:

ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ Առաջն. Տեղապահ Տ. Թաթուլ Ծ. Վրդ. Դուրեան, Քէօթահեայի Առաջն. Տեղապահ Տ. Մկրտիչ Վրդ. Աղաւնունի և Տրապիզոնի Առաջնորդ Տ. Եղնիկ Վրդ. Գալըադճեան, երախտագիտական ուղերձներ ղրկած են Ս. Հայրապետին իրենց շնորհուած ականակուռ լանջախաչին համար:

ԲԱՂԷՇԻ նորընտիր Առաջնորդ Տ. Եղնիկ Վրդ. Գալըադճեան, Խարբերդէն իր նոր պաշտօնատեղին մեկնած է իրեն փոխանորդ կարգելով Տ. Վահան քահանան:

ՊԷՅՔՈԶՑԻ յոյն աղջիկ մը, Փոխա-

նորդարան դիմելով՝ Հայ. Առաքելական Եկեղեցիին ծոցը դառնալ փափաք յայտնած է։ Փոխանորդարանը պէտք եղած օրինական ձեւակերպութիւնները պիտի կատարէ։

ՆՊԱՍՏԻՑ յանձնաժողովը թէեւ երէկ պիտի գումարուէր, բայց գալ չաբթուան յետաձգուեցաւ։

ՍՂԵՐԴԻ Առաջնորդ Տ. Փառէն վարդապետ, ժամանակէ մը ի վեր իր ունեցած ջղային հիւանդութիւնը դարմանելու համար Պոլիս գալու հրաման խնդրած է Պատրիարքարանէն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Պատր. Փոխանորդ Տ. Վահան Ծ. Վ. Ցակոբեան մտադիր է եղեր Պուլկարիոյ գլխաւոր քաղաքները այցելել, թէ՛ ժողովուրդը հոգեւորապէս մխիթարելու եւ թէ՛ ինչ ինչ բարեկարգութիւններ ընելու համար։

ԴԱՐՁԵԱԼ գանգատագիրներ հասած են Պատրիարքարան Կիւրինի Տ. Ցեսու քահանային նկատմամբ, որոնք կը պահանջեն Տ. Ցեսուի կամ պատժուիլը եւ կամ ուղղուիլը։

ԳՆԷԼ Վ. Գալէմքեարեան, ինչպէս գրած էինք, Բղիի Առաջնորդ ընտրուած էր, եւ Կարնոյ Առաջնորդ Տ. Զաւէն Ծ. Վրդ. Տ. Գնել Վրդ.ի ճամբու ծախքը խնդրած էր Պատրիարքարանէն, որպէս զի նորընտիր Առաջնորդը ճամբայ ելլէ։ Այս անգամ գրուեցաւ Տ. Զաւէն Վրդ.ի թէ ճամբու ծախքը քանի մը օրէն պիտի ղրկուի։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ Թաղ. Խորհուրդը, Թաղեցիներուն հաւանութեամբ որոշած է սնանկներու չրջագայութիւնը վերցնել եկեղեցիին մէջ, ու ասոր փոխարէն, տարեկան որոշ գումար մը տալ իւրաքանչիւր Թաղեցիէ։

ՍԻՍԷՆ կը գրեն մ'ըզի.—Եօթը տարիներէ ի վեր երբեմն անկողնի ծառայող եւ երբեմն ալ ոտքի վրայ թափառող Ագապի Բայազեան անուն ջղագար կին մը—որ 12 տարեկան հասակին մէջ Գրիգոր Զէօքտէրէլեան անուն պատանիի մը հետ ամուսնացած եւ պսակէն մէկ օր յետոյ խելագարած էր, իր ամուսնին ամուսնալուծման համար քանի անգամներ Պատրիարքարան՝ կրօն. Ժողովին ըրած դիմումներն ալ մերժուած ըլլալով միւս կողմէ—մօտերս բոլորովին առողջացաւ։

Հիւանդ կինը որ իր մօրը տունը փակուած էր, խելոյն չատալից գալ իր էրկան տունը։ Հիմա նոր հարս փեսայ եղած են։

ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ Որբանոցին յանձնաժողովին առաջարկութեանը վրայ, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան հաւանութիւն տուած էր Խտիվիալ Բալաս օթէլին յարակից գետնին գնման։ Այս գետինը որ եօթնասուն կանգուն է, եթէ յիչեալ պանդոկին կցուի, իւրաքանչիւր կանգունը կրնայ տարեկան մէկ կամ աւելի ոսկի վարձք բերել, ինչ որ առաւելութիւն մըն է։ Խնդիր է սակայն թէ այս հողին գնման համար պահանջուած գումարը որ 2000 ոսկիի կը հասնի, ո՞ւր տեղէն պիտի հայթայթուի։ Այնպէս կ'ըսուի թէ պանդոկին տարեկան վարձքին կէսը, քանի մը տարի յաջորդաբար, պիտի յատկանայ այս գետնին գնման գումարը հաչուակցելու Գարակէօզեան Գրիգոր էֆէնտիին հետ։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ մէջ ծանօթ Կէօչէեան գերդաստանին անդամներէն Օր. Երանիկ Կէօչէեան ընտանեաց կտակ մը թողած է՝ որ տակաւին փա՞կ կը մնայ եւ, հետեւաբար, նաեւ անծանօթ։ Մեր ստացած մասնաւոր լուրերուն նայելով՝ հանգուցեալը տէր էր մօտաւորապէս 40-50,000 ոսկիի հարստութեան մը, որ իր մահուանէն վերջ կը մնայ եղբայրներուն, քրոջը, որ ասկէց տասը տարի փոքր է, եւ եղբօրորդիներուն։ Օր. Երանիկի կտակին այսքանը միայն ծանօթ է որ, 2000 ոսկի թողած է Հայ-Հռոմէականաց Ս. Ցակոբ անկելանոցին, պայմանաւ որ, այդ գումարին մէկ մասով հիմէն նորոգուի նոյն անկելանոցին մատուռը եւ հոն թաղուի ինք, ու միւս մասով՝ ձրիաբար աղքատ հիւանդներ դարմանուին հոն։ Օր. Երանիկի կտակէն չատ մը ուրիչ բարեգործութիւններ ալ կը սպասուին, որոնք կը կարծուի թէ միայն Հայ-Հռոմէական հասարակութեան մէջ չեն սահմանափակուած։ Հանգուցեալին մարմինը զմռսուած՝ առ այժմ կը մնայ Ս. Ոսկեբերան եկեղեցիին մէջ, մինչեւ որ առնուի յիչեալ մատուռին չինութեան հրամանը։

ՀԻՍԱՐՏԻՔԻ բնակիչներէն Պագրճի Նշան աղա, որ արդէն անկողնի կը ծառայէր, անակնկալ հիւանդութեամբ մը կը ծանրանայ։ Ամուսինը դրացիներուն կը դիմէ, անոնք ալ Մայր եկեղեցի կը վազեն քահանայ կանչելու։ Տէրպապաները իրենց խուցը հաւաքուած՝ կը մերժեն Հաղորդութիւն տալ մահամերձին, առարկելով թէ անպսակ կերպով կենակցած է ան իր կնկան հետ։ Այս վէճերուն ժամանակ Նշան աղան հոգին կ'աւանդէ անմաս, անհաղորդ։ Իրավէք մը մեզ հաղորդած է յիչեալին ամուսնութեան հրամանագիրը զոր կը հրատարակենք ի ստորեւ ու կը հարցնենք թէ ո՞վ է պատասխանատուն այս կարգի անտեղութեանց։ Ո՞ր քահանան կրնայ յանդգնիլ անպսակ անուանել Ս. Պսակով միացած ամոլները. այս կարգի արարք մը կամ մահամերձ մը անհաղորդ ձգելը պզտի՞կ մեղք է միթէ։

Թիւ Հմր. 433 Թիւ Նշ. 45

(Կնիք)

Ի Տէր Մկրտիչ Արքեպիսկոպոսէ եւ Պատրիարքէ Մեծի Պօլսոյ տուաւ հրաման Մայր Եկեղեցւոյ Տէր Ցուսիկ քահանայի պսակել զպագրճի Նշանն ընդ Մարիամ անուն դստեր հնգ. Յովհաննու զԱ. այրին ընդ Ա. այրւոյ։

Յամի Տեառն 1871 Յունուար 23 ի Պատրիարքարանի ամենայն Հայոց ի Կոստանդնուպօլիս։

ՑԱՒՈՔ կ'իմանանք թէ Հայ Մամուլին վաղեմի աչխատաւորներէն ծանօթ տպագրապետ Պօղոս էֆ. Քիրիչճեան, կնքած է իր մահկանացուն։ Ցուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին արժանավայել չքով, եւ մարմինը ամփոփուեցաւ Շիշլիի գերեզմանատունը։ Հանգուցեալը կարեւոր օժանդակութիւն մը ունեցած է Հայ Մամուլին մէջ։ Բաւական ատենէ ի վեր Սթանպուլ օրագրին կ'աչխատակցէր իբր աւագ գրաչար։ Հանգուցեալը Պոլսոյ բոլոր վարպետ գրաչարներուն վարպետը կրնար նկատուիլ, իր արուեստին կատարեալ հմտութիւնովը։

ՔԱՍԻՄԻ ԹԱՐԳՄԱՆԱԾ
ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ

Սկսած ենք նուիրել մեր ընթերցողներուն։

Դիմել «Մանզումէ»ի Տնօրէնութեան, ամէն օր առտուան ժամը 2½—6։

Գաւառներու առաքումը մէկ ֆանի օր վերջ։

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ՄԷԿՏԵՂ ԲԵՐԵԼ
1-121 ԹԻՒ ԿՏՐՈՆՆԵՐԸ
ՆԱԽԱԴԷՍ ՏՐՈՒԱԾ 1-39 ՖՕՐՄԱՆԵՐԸ

Անոնք որ կազմուած ստանալ կը փափաքին Նարեկը՝ պէտք է երեք ու կէս ղրուշ վճարեն կազմի համար, որուն կրկնապատիկը վճարելով պիտի չկրնային կազմել տալ դուրսը։ Անկազմ ուզողներ բան մը չը պիտի վճարեն։

ԳԱՒԱՌԻ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Գաւառներէն անոնք որ կանխիկ կը ղրկեն մէկ տարեկան բաժնեգին, ինչպէս նաեւ կազմի եւ թղթատարի ծախքը անմիջապէս կը ստանան ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ։

Կազմի ծախքն է		3½ ղրուշ
Թղթատար.		
Ներքին քաղաքներ պարզ		2½ »
» »	Թէահհուտլի	3¾ »
Ծովեզերեայ քաղաքներ պարզ		2 »
» »	Թէահհուտլի	3¼ »

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Մանզումէ ցաւ ի սիրտ իմացած է, որ յուսալից երիտասարդ մը անձնասպանութեան կը դիմէ, թատերախումբի մը միանալու պատրաստութիւն ունենալուն համար, եւ այդ ձեռնարկէն վազ անցնելու դիտաւորութեամբ, օրինակներ մէջ կը բերէ, ինկած դերասանները։

Նախ Ադամեանը՝ իբր օրինակ ցոյց կուտայ. բայց կ'ըսեմ թէ Ադամեան, եթէ իր ապրելու կերպը ուղղէր եւ օրինաւոր չահասիրութեան դէմ աննպաստ կարծիք մը չունենար, եւ իբրեւ մեծ արուեստագէտ՝ զինքը ռուսական հիւանդանոցին հիւրընկալութեան արժանի դատելու մտածութիւնը չունենար, եւ եթէ քիչ մը դրամին կարեւորութիւն տար, նիւթական չատ նախանձելի դիրք մը կրնար ունենալ։

Աչխարհի վրայ ո՞ր գործի, ո՞ր արհեստի ծառայող անձինք միեւնոյն ընթացքին մէջ յարատեւած են։ Մենք այսօր չնորհիւ Ն. Կայս. Վեհափառութեան, եւ չնորհիւ օսմ. Թատրոնի, Թուրք Թատերասէր հասարակութեան, որուն մէջ դժբաղդաբար Հայերը փոքր մաս մը կը կազմեն, մեր աչխատութեան փոխարէն մեր վաստակը լիառատ կը չահինք։ Մենք դերասաններս, տարւոյն ապրուստի ամբողջ ծախքը մեր ասպինին համեմատ, միայն Րամազանի մէջ կ'ապահովենք, որուն ապացոյցը կարելի է տեսնել մեր տարեկան հասոյթները արձանագրուած տոմարը անգամ մը աչքէ անցընելով, ուր պիտի տեսնուին դերասաններուն իւրաքանչիւրին տարեկան ստացած գումարը։ Ասկէց կրնաք համոզուիլ թէ՝ դերասանները կարծուածին չափ անօթի չեն։ Արուեստը՝ ո՛չ աղքատութեան կը նայի, ո՛չ հարստութեան. հարուստ կայ որ, աղքատ կ'ապրի, աղքատ կայ որ՝ իր սրտին հոգւոյն հարստութեամբը հարուստ կ'ապրի, մարդս իր վիճակէն գոհ ըլլալ պէտք է գիտնայ։ Մեր մէջ յետին մաս առնող դերասան մը, Հայ վաճառականներու բաբրօններու քով ամսական առնող գրագիրէ մը աւելի ապահով կ'ապրի, եթէ ապրելու կերպը գիտնայ. եւ փոխադարձաբար, եթէ գրագիր մը՝ մեր յետին դերասանէն կրկնապատիկ աւելի վարձք առնելով նոյնպէս ապրելու կերպը չգիտնայ, ինչ համեստութիւն պիտի գտնենք երկուքին մէջ. իր վիճակին գոհանալ գիտցող մարդ մը, որ աչխատասէր է, ինչ ասպարէզ որ ընդգրկէ՝ անօթի չմնար։ C'est river le clou à qulqu'nn։

Մանզումէ դերասանութիւնը «ինկած արուեստ» մը անուանած է եւ «որուն հետեւողները գէթ գեղարուեստասէրի վսեմ հոգի մըն ալ ցոյց չեն տար»։ Կը պատասխանեմ.— Այսօր համայն Թուրք Թատերասէր ժողովուրդը, Մնակեան էֆ.ի, օսմ. խումբը իբր արուեստագէտ կը պատուէ, կը մեծարէ եւ լիառատ կը վարձատրէ։

Ի դիմաց Օսմ. Թատերախումբի
Վ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1903 Ապրիլ 24/7 Մայիս Հինգշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ճերմակ Ա. (լիպրայէն պակաս 6⅛)		6-¼ ղշ.
» Բ. Գ.	»	6¾ »
Մախլութ (խառն)	»	7¼-7½ »
» (հաճարով)	»	7¾-8 »
Սէրթ էքսթրա, օխան		39-40 փր.
» միջին տեսակ	»	36-37 »

Այսօր ժամանեց 6 վակոն ցորեն։
Պուրկազ 8000 գրիւ լիպ. պակաս 6 ղշ.

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ա. պարկը 76 ղշ.
» » Բ. եւ Գ. » 73-74 »
Օտէսա 3500 պարկ. Ա. 98, Բ. 86-38, Գ. 78-80, Դ. 67-68, Ե. 64 ղշ.։
Պուրկազ 1000 պարկ Ն° (1) 73½
Վարնա 350 պարկ. Ն° (2) 76, գըրմա 74 ղրուչ։

ԹԵՓ

Օխան 20-21 փարա։

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը 12-12½ ղրշ. գրիւը
Երկրորդ » 11¼-11¾ »

ՄԻՍԻՐ

Օխան 25-26½ փարա։

ԻԼՄԻՅԷ

Իզմիտ սանճաղինտա Ատա-Բազարը գազասը նիյապէթը չէրհիյէսի 11 Րէպիւլ էվվէլ սէնէ 1321 թարիխինտէն Մէրսին նախիպի էսպադ փաղլէթլու Սիւլէյման Ֆախր էֆէնտիյէ,

Գասթէմօնուի վիլայէթինտէ Պօլու նիյապէթի՛ զուրբէի Րէպիւլ էվվէլ սէնէ 1321 թարիխինտէն Մարտին նախիպի սապըգ փաղլէթլու Օսման էֆ.յէ,

Էրզրում վիլայէթինտէ Էսիր գազասը նիյապէթի՛ զուրբէի Րէպիւլ էվվէլ սէնէ 1321 թարիխինտէն Վէտինա նախիպի սապըգ Մէհմէտ Պիլալ էֆ.յէ,

Խուտավէնտիկեար վիլայէթինտէ Երտէք գազասը նիյապէթի՛ 20 Րէպիւլ էվվէլ սէնէ 1321 թարիխինտէն Տարը Տէրէ նախիպի սապըգ Սիւլէյման Սըրրի էֆէնտիյէ,

Խուտավէնտիկեար վիլայէթինտէ Պանտըրմա գազասը նիյապէթի՛ զուրբէի Րէպիւլ ախըր սէնէ 1321 թարիխինտէն Կէօնան նախիպի սապըգը մէքքէմէթլու Հասան Խայրուլլահ էֆ.յէ թէվճիհ օլունմուշ տըր։

ՆՇԱՆ

Օրման վէ Մէատին վէ զըրաաթ նէզարէթը ճելիլէսի ֆէնն մուավինի աթըֆէթլու ֆօն Էլթրլայն էֆ. հազրէթլէրինէ պիրինճի րութպէտէն Մէճիտի,

Մէսաիի մէմտուհասընտա մէպնի Տիվանը հարպ մախսուս րէիսի Ֆէրիք ասատ. Ահմէտ բաչա հազրէթլէրինէ թէպտիլէն պիրինճի րութպէտէն Մէճիտի նիչանը զիչանլարը իհսան պույրուլմուչ տըր։

* * *

Րուսիա տէվլէթը ֆախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆարէթի պաչ քեաթիպի Մ. Մանսուրոֆըն զէվճէսիյէ սէֆարէթը միւչարէլէյհա իւչինճի թէրճէմանը Մ. Նիգօլայէֆին զէվճէսինէ իքինճի րութպէտէն Շէֆգաթ նիչանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմուչ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՅՍ. ՀԵՌԱԳԻՐ.— Յունաստանի Եորկիոս Թագաւորին անուան տօնին առթիւ, Վեհ. Սուլթանը չնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Ն. Վեհափառութեան, որ փոխադարձ չնորհակալութիւն յայտնեց։

—Վեհ. Սուլթանը հեռագիրով չնորհաւորեց անուան տօնախմբութիւնը Ռուսիոյ Զարուհիին, որ փոխադարձ չնորհակալութիւն յայտնեց հեռագիրով։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իչխանը որ Բարիզ կը գտնուի, առջի օր այցելութիւններ փոխանակեց Մ. Լուպէի հետ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ.— Վեհ. Սուլթանը առջի օր Կայս. Պալատին քարտուղար Թահսին փաչայի միջոցով, որպիսութիւնը հարցուց Ծովային նախարար Հասան փաչայի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ եւ հանրօգուտ չինութեանց Նախարար Զիհնի փաչա, իր հիւանդութեան պատճառով, չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհուրդին առջի օրուան նիստին։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ 1000 ֆր. չնորհել Նիւ-Եորքի Օսմ. ընդհ. հիւպատոս Ալիֆ պէյի, որ Ֆրանսայի մէջ իր հիւանդութիւնը կը դարմանէ։

ՊԷՆԿԱԶԻ-ՖԷԶԱՆ հեռագրաթելին Ա. մասին բացումը մօտ օրէն պիտի կատարուի։ Պէտք եղած պաչտօնեաները պիտի ղրկուին այդ առթիւ։

Մ. ՇՈՄԻԷ.— Ֆրանսայի կրթական նախարարը Մ. Շոմիէ, հիւրամեծար Մէհմէտ Ալի պէյի հետ, առջի օր Կայս. Թանգարանը այցելեց, ուր ընդունուեցաւ փոխ-Տնօրէն Հալիլ պէյի կողմէ։ Մ. Շոմիէ խօստացաւ գիրքեր ղրկել Թանգարանին մատենադարանին։ Մ. Շոմիէ յետոյ այցելեց Տօլմա-Պաղչէի ու Պէյլէրպէյիի Կայս. Պալատները։ Փիչիրը հայկերոյթ մը սրուեցաւ դեսպանատան մէջ։

Երէկ առաւօտ Մ. Շոմիէ, որդին, դեսպան Մ. Քօնսթան ու Տիկինը, երկու ֆրանսացի երեսփոխանները եւ հիւրամեծարը այցելեցին Մեծ-Շուկան, նաեւ ֆրանսական հիւանդանոցը։

Երէկ գիչեր չքեղ հայկերոյթ մը սրուեցաւ դեսպանատան մէջ, ուր ներկայ էին Պոլսոյ ֆրանսական գաղութին երեւելիներէն չատեր։ Հայկերոյթէն ետք սրուեցաւ պարահանդէս մը ուր ներկայ էին դիւանագիտական մարմնէն եւ Բերայի բարձր դասակարգին չատ մը անդամները։

—Դիւանագիտական մարմնին անդամները եւ չատ մը ֆրանսացի երեւելիներ երէկ եւ առջի օր դեսպանատուն երթալով, իրենց այցաքարտերը ձգեցին Մ. Շոմիէի համար։

ՀԵԼԼԷՆ ԴԵՍՊԱՆ Մ. Կրիպարիս երէկ Ֆէնէր երթալով Յունաց Պատրիարքին այցելեց։

ՆՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Պէյրութի եւ Դամասկոսի մէջ մէյմէկ նոր հիւանդանոց պիտի չինուին։

ԳԵՐՄԱՆ դեսպանատունը խնդրեց Բ. Դուռնէն, որպէս զի արտօնութիւն տրուի Այտընի նահանգին մէջ հնագիտական ուսումնասիրութիւններ կատարող գերման հնագէտներուն, տեղագրական քարտէսներ պատրաստելու։

—Գերմանացի բրոֆէսօր Մարչէն Հոլց, արտօնուեցաւ գիտական խուզարկութիւններ կատարել Զայթունճայի մէջ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ կառավարիչին հրաման տրուեցաւ գնել եւ յետոյ այրել քաղաքին մէկ հեռաւոր կողմը հաստատուած տաղաւարները, ուր անցած տարի համաճարակ ծագած էր։

ՄԱՆՐՈՒՔ ԴՐԱՄ.— 300,000 ղշ.ի մանրուք ղրկուեցաւ Տրապիզոն, դադրեցնելու համար պղինձ դրամներու չջաբերութիւնը նոյն քաղաքին մէջ։

ԱՐԲԻՒԵԼԲԻ Ասօմբսիօնիստ հայրերուն պետը, Հ. Ալֆրէտ յանկարծաբար մեռաւ Հաւմի մէջ 44 տարեկան հասակին մէջ։ Մոնիբէօր կ'ըսէ թէ, մեծաւոր Հ. Բիքարի մահէն ետք, իր աջ բազուկն Հ. Ալֆրէտի մահը, նոր եւ կարեւոր կորուստ մըն է Ասօմբսիօնիստ հայրերուն համար։

ՃԱՐՈՆԱԿԱՆ բանակէն երկու սպաներ, Մ. Քարամուրա եւ Մ. Քուրիս, առջի օր Պոլիս հասան Պէրլինէն։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Պարսպէն կը հեռագրեն թէ, Պարսկաստանի Սաբիզէ քաղաքին մէջ սաստիկ ժանտախտ մը ճարակած է։ Այս պատճառով Պարսպի իչխանութիւնները սահմանագլխին վրայ զինուորական չղթայ մը հաստատած են, օսմ. երկիրները վարակումէ պահպանելու համար։

—Աղեքսանդրիայէն կը հեռագրեն թէ առջի օր Մակակայի հիւանդանոցին մէջ ժանտախտի 2 մահեր պատահած են։

—Դամասկոսի մէջ ալ ապրիլ 14էն 20, քօլէրայէ 4 դէպք ու 2 մահ պատահած է։

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ մէջ արհեստից վարժարան մը հաստատելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ տեղին կըրթական տեսուչ Հիւսնի պէյի նախագահութեամբ։

ԻՏԱԼԻՈՅ Մաթինօ լրագրին խմբագիր Մ. Քամիլլօ արտօնուեցաւ Օսմ. Նահանգներուն մէջ ուղեւորութիւն մը կատարել՝ ստոյգ տեղեկութիւններ հաւաքելու իր լրագրին։

ԻԶՄԻՐԻ ռուսական ընդհ. հիւպատոս Մ. Նիժաս իր խնդրանքին վրայ համգստեան կոչուեցաւ, առողջական պատճառներով։

ԳՈՐԾԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Ապրիլ ամսուն մէջ գործի հրապարակին վրայ գիները կը չարունակեն բարձրանալ քանի մը Ամերիկացի եւ Եւրոպացի գնորդներու ներկայութեան պատճառաւ։ Ամերիկացիները գնեցին 50,000 ոսկիի գորգ եւ սէճճատէ։ Լոնտոնի վաճառատուն մը միայն 30,000 ոսկիի չափ գորգ գնեց, գլխաւորաբար Անատոլուի անտիք խալի։ Թէպրիզէ, Քիրմանէ, Կլօրէվանէ եւ Մուչգապաթէ թէեւ մեծաքանակ ժամանումներ եղած են, բայց գիները հաստատ կը մնան, եւ որովհետեւ այս ամիս չատ մը գնորդներ կը սպասուին, հաւանական չէ որ գինը իջնան։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄՆԱՆԿ.—Առեւտրական Բ. Դատարանը, մանր հաչակեց մանիֆաթուրայի վաճառական Նիսիմ Ապալին որ Մեծ Շուկային մէջ հաստատուած է

ԴԻԱԿ.—Բերայի մէջ ծանօթ հացագործ Գէորգ աղայի մարմինը, երէկ առտու, գտնուեցաւ Պոլսոյ Պալըք Բազարի ծովեզերքէն Գէորգ աղա, չորս օր առաջ տունէն մեկնած էր. հետը պարկ մը առնելով եւ անկէ ի վեր երեւան ելած չէր։ Նոյն օրը իր որդւոյն պատուիրած էր որ հաչուական խնդիրներու համար իր փաստաբանին դիմէ։ Կ'ըսուի թէ իր գործերը լաւ վիճակի մը մէջ չէին, ուրկէ կը հետեւցուի որ վերջ տուած ըլլայ իր կեանքին։

ՎԻԹԽԱՐԻ ՁՈՒԿ ՄԸ.— Սեւ ծովի բերանը ձկնորսները վիթխարի ձուկ մը բռնեցին որուն սաֆր անունը կը տըրուի։ Ջկնալով ողջ բռնել, սպաննեցին։ Այդ ձուկը որ Ձկնարան տարուեցաւ, 800 քիլօ կչռեց, երկայնութիւնն է 6 մէթր. աչքերը սոսկում կ'ազդեն, մանաւանդ գլուխը. 200 սուր ակռաներ ունի՝ ամէն մէկը մէկ սանթիմէթր երկայնութեամբ։

ԾՈՎԻ ԱՐԿԱԾ.— Առջի առտու ժամ 5ին ատենները, Ճիպալիի առջեւ, մակոյկ մը, որուն մէջ 4 կիներ կային, հովէն մղուելով գնաց ինկաւ Ոսկեղջիւրի չոգենաւերէն մէկուն անիւին տակ եւ ետեւի կողմէն խորտակուեցաւ։ Նաւահանգիստի Վարչութեան մէկ չրջենաւակը, որ նոյն պահուն անկէ կ'անցնէր, օգնութեան հասնելով, արկածեալները ազատեց։

ԴԱՏԸՂԻՒՂԻ մեր մեծայարգ բաժանորդներէն կը խնդրենք որ հաճին մեր գործակալ Սարգիս աղա Բիպարեանի դիմել իրենց թերթերը ստանալու համար, եղած նոր կարգադրութեան համաձայն։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՔՕՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ		32.17
Ամէնէն բարձր գինը		32.18
» վար գինը		32.12
ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ		
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	ֆր.	123.50
Երէկուան բարձր գինը		123.62½
» վար »		123.
Քարադի		492.
Քրէտի Ֆօնսիէ էժիբսիէն		265.50
Լօրիում		83.
Պանք Նաս. Կրէտ.		418.
Շիրքէթը Խայրիյէ	Լ. Օ.	30.
Թրամվայի Բաժնեթուղթ	«	6.10
» պարտաթուղթ	ֆր.	491.50
Թրանսվաալ	ֆր.	137.
Րէժիի բաժնեթուղթ	Լ. Օ.	374.
Անատօլ. երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	12.40
» պարտաթուղթ	ֆր.	520.
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	Լ. Օ.	4.40

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	ղշ. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.04
Նոր մէթալիք	104.
Անգլիական ոսկի	110.
Ֆրանսական ոսկի	87.24
Քրիմից	51.06
Բօլ	90.
Ռուպլի թղթադրամ	8.62
Լոնտոն 3 ամիս	109.¾
Բարիզ	22.85

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան	Օսմ.	1.75
» ութը »	»	5.
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	2.50

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ 6 Մայիս	
Քրէտի Լիոնէ	1079.
Իտալ. Ռանթ	103.65
Օսմ. Մաքս	479.
ՊԵՐԼԻՆ 6	
Ռումէլի Երկաթուղի	130.75
Ռուպլի (100ը)	216.25
Փոխանակագիր Լոնտոնի վրայ	20.298
ԼՈՆՏՈՆ, 6	
Անգլ. Ֆօնտ.	92.75
Օսմ. Ֆօնտ. սէրի B.	59.25
» » » C.	31.37
» » » D.	29.25
Պանք Օթթօման	13.87
Զէք Լոնտոնի վրայ	25.37
ՎԻԵՆՆԱ, 6	
Ռումէլի Երկաթուղի	117.75
Օսմ. Րէժի	346.

Տէր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ՓԱՑՍԷՐԵԱՆ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ» ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 34

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԷՄԻԼ ԶՈԼԱ

ԺԹ.

Զարը մէկէն վար իջան. Բօն-Նէօֆի բասաժը մտած ատեննին Միչօ կեցուց Լօրանը։

—Դուն մի՛ գար, ըսաւ, ներկայութիւնդ տեսակ մը յանկարծական խոստովանութիւն պիտի ըլլայ, որմէ պէտք է զգուշանալ. խեղճ մայրը դժբաղդութենէ մը պիտի կասկածի եւ մեզի պիտի բռնադատէ ճշմարտութիւնը յայտնել ժամանակէն առաջ. դուն հոս մեզի սպասէ։

Այս կարգադրութիւնը քիչ մը սփոփեց մարդասպանը, որ կը դողդղար բասաժին խանութը մտնելու գաղափարէն։ Հանգստացաւ, սկսաւ վեր վար պտտիլ մայթին վրայ, երթալով գալով, բոլորովին հանդարտ։ Երբեմն կը մոռնար անցած դարձածը, կը նայէր խանութներուն, ակռաներուն մէջէն կը սուլէր, եւ կը դառնար՝ իրեն քսուող կիները դիտելու։ Այսպէս ամբողջ կէս ժամ մնաց փողոցին մէջ, տակաւ առ տակաւ պաղարիւնութիւնը գտնելով։

Առաւօտէ ի վեր բան մը չէր կերած. անօթութիւնը զգաց, ճաշարան մը մտաւ եւ փորը լեցուց կարկանդակներով։

Բասաժին խանութին մէջ սրտակեղէք տեսարան մը կ'անցնէր։ Հակառակ ծեր Միչոյի զգուչութիւններուն, բարեկամական եւ մեղմ խօսքերուն, վայրկեան մը եկաւ ուր Տիկին Ռաքէն հասկցաւ թէ դժբաղդութիւն մը եկած էր զաւկին գլխուն։ Այդ վայրկեանէն ճչմարտութիւնը պահանջեց դառն յուսահատութեամբ մը, արցունքներու կատաղութեամբ մը եւ այնպիսի աղաղակներով որոնք տեղի տալ ստիպեցին իր վաղեմի բարեկամին։ Տիկին Ռաքէնի վիչտը ողբերգական եղաւ երբ հասկցաւ ճչմարտութիւնը։ Խուլ հեծեծանքներ ունեցաւ, ցնցումներ՝ որոնք զինքը ետ կը նետէին, սարսափի եւ անձկութեան խօլ տագնապ մը։ Մնաց չնչահեղձ, վայրկեանէ վայրկեան սուր աղաղակներ արձակելով, ցաւին խոր որոտումին մէջ։ Գետին պիտի փռուէր եթէ Սիւզան անոր մէջքէն չբռնէր, ծունկի վրայ եկած՝ արտասուաթոր ու իր ամգոյն դէմքը դէպ ի անորինը բարձրացուցած։

Օլիվիէ եւ հայրը ոտքի կեցած էին լուռ ու ջլատուած, գլուխնին անդին դարձուցած, անախորժօրէն յուզուած այս տեսարանէն, որմէ կը տառապէին։

...Եւ հեգ մայրը կ'երեւակայէր իր զաւակը որ Սէնի պղտոր ջուրերուն խորը կը տապլտկէր, մարմինը փայտացած եւ ահռելի կերպով ուռեցած. միեւնոյն ատեն կը յիչէր անոր պզտիկ եղած ատենը, երբ օրօրոցին մէջ պառկած էր, մինչ ինք անոր վրայ ծռած մահը կը հալածէր։ Ջան տասնէ աւելի անգամնե՛ր աչխարհք բերած էր, կը սիրէր իր բոլոր հոգիովը եւ այս բանը ցոյց տուած էր երեսուն տարիներէ ի վեր։ Եւ ահա հիմա անիկա իրմէն հեռու կը մեռնէր, մէկէն ի մէկ, պաղ ու պաղ ջուրերին մէջ, չան մը պէս. կը յիչէր այն տաք վերմակները որոնց մէջ կը ծածկէր զաւակը։ Ինչ խնամքներ, ինչ գորովոտ փաղաքչանքներ եւ սրտագեղումներ ըրած էր ու ինչ անհոգ մանկութիւն մը անցընել տուած էր անոր. եւ բոլոր ասոնք, վայն օր մը թչուառօրէն խեղդուած տեսնելու համար... Տիկին Ռաքէն կը զգար որ այս մտածումներէն սիրտը կը սեղմուէր, կը հաւատար որ պիտի մեռնէր յուսահատութենէն խեղդուած։

Ծեր Միչօ փութաց դուրս ելլել. Սիւզանը փերեզակուհիին քով ձգեց եւ Օլիվիէի հետ եկաւ Լօրանը փնտռել, չուտով Սէնթ-Ուէն երթալու համար։

Ճամբուն վրայ հազիւ քանի մը խօսք փոխանակեցին անոնք։ Իւրաքանչիւրը թաղուած էր մէկ անկիւնը կառքին, որ զանոնք կը սասանեցնէր մայթերուն վրայ։ Անչարժ ու լուռ կը մնային կառքը լեցնող մթութեան խորը։ Եւ վայրկեանը մէյ մը կազի կառուցի մը խիստ ճառագայթը կեանքոտ ցոլք մը կը նետէր անոնց դէմքին վրայ։ Զանոնք միացնող սարսափելի եղելութիւնը տեսակ մը տխրաչուռնչ ճնչում կը դնէր անոնց չուրջը։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՐ 44

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

ՎԷՊ

ԾԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

23.

Շինկանա

—Ես եմ, պարոն, յանձնեցէք ինծի։

—Ինչպէս պիտի տեսնէք, պարոն այս չէքը քսան երեք ունձաւի է։

—Շատ աղէկ, ներեցէք որ քննեմ զայն։

Տօն Բէտրօ իր կարգին խոնարհեցաւ։

Տօն Կաէկօրիօն լամբարի մը մօտեցաւ ուշադրութեամբ զննեց փոխանակագիրը, գրպանը դրաւ և դրամ համրելով,

—Ահա ձեր քսան երեք ունձան, պարոն, ըսաւ։

Դէմը առաւ զանոնք, համրեց ու գրպանը դրաւ։

—Եզական բան է այս, պարոն, ըսաւ, այն վայրկեանին երբ երկու երիտասարդները կը կարծէին ալ գործերնին լմնցուցած ըլլալ անոր հետ։

—Ինչ բան, պարոն, հարցուց Տօն Կաէկօրիօ, միթէ հաշիւը ճիշդ չէ՞։

—Ո՛հ, ներեցէք, կատարելապէս ճիշդ է, միայն, աւելցուց վարանելով, ես ձեզի վաճառական կը կարծէի։

—Վայ։

—Այո։

—Էհ ուրեմն, ի՞նչ բան կրնայ հակառակը ենթադրել տալ ձեզի։

—Սա պարագան թէ գրասենեակ չունիք հոս։

—Ուրիշ տեղ մըն է ան, պատասխանեց Տօն Կաէկօրիօ, ես նաւայարդար եմ։

—Ո՛հ, շատ աղէկ, պարոն,

—Եւ եթէ, շարունակեց Տօն Կաէկօրիօ, չը խորհէի թէ այս դրամին ստիպողական պէտք ունիք,

—Շատ ստիպողական, ընդմիջեց միւսը։

—Պիտի խնդրէի որ վաղը անցնէիք, որովհետեւ այս ժամուն սնտուկը գոցուած էր։

Տօն Բէտրօ հրաժեշտ առնելով վերջապէս քաշուեցաւ։

—Այս մարդը զօրավարին դէմն է, յարեց Տօն Կաէկօրիօ։

—Գիտեմ, պատասխանեց Տօն Թատէօ։ Ասիկա կարեւոր գործք մըն էր, այսօր կրնայ վնասել մեզի, մենք ալ կը ջախջախենք զինքը։

Տօն Կաէկօրիօ գրպանէն հանեց իրեն ներկայացուած փոխանակագիրը և երկնցուց Տօն Թատէօին, ըսելով,

—Տեսէ՛ք,

Այս փոխանակագիրը, առաջին տեսնալուդ, կատարելապէս կը նմանէր ուրիշներու, հոն կը կարդացուէր սա բառերը, Տես օրին, հանեցէք վճարել, են են, բայց երկու կամ երեք տեղեր, գրիչը պզտիկ սեւ բիծեր թողած էր որոնց քանի մը հատը գրեթէ աննշան։

Այս սեւ բիծերը անշուշտ նշանակութիւն մը ունենալու էին երկու մարդիկներուն համար, որովհետեւ երբ Տօն Թատէօ աչք նետեց փոխանակագրին վրայ, իր վերարկուն առաւ ու պլլուեցաւ անոր մէջ։

—Աստուած կը պաշտպանէ մեզի, ըսաւ, պէտք է անոր զինել անդադար։

—Իմ ալ կարծիքս ան է, պատասխանեց Տօն Կաէկօրիօ, փոխանակագիրը լոյսին մօտեցնելով և այրելով զայն մինչեւ վերջին հատը։

Երկու մարդիկը իրենց դաշոյնը և ատրճանակները առին ու իրենց գլխարկը մինչեւ հակառակին իջեցնելով, փողոց ելան։

Սքանչելի գիշեր մըն էր, երկինքը, մութ կապոյտով մը պճնազարդուած, կը պճլտային անհամար լուսաւորներ, մթնոլորտին մէջ անուշ բուրում մը կար և մեղմիւ զեփիւռ մը, որ ծովէն կուգար, մթնոլորտը կը զովացնէր քիչիկ մը։

Երկու մարդիկը արագ և լուռ անցան բազմութեան մէջէն որ խռնուած էր փողոցներուն մէջ։

Ամերիկացիները իրիկունն է որ ընդհանրապէս կը պտտին, քիչ մը օդ առնելու համար։

Տօն Թատէօ և Տօն Կաէկօրիօ կարծես չէին լսեր իրենց ականջին թրթռացող վիուէլային գրգռիչ ձայները, և շինկանաներու երգերը ոչ ալ խնդալու ձայները այն պզտիկ աղջիկներուն որոնք իրենց անցած միջոցին նայուածքներ կը նետէին։

Այսպէս բաւական երկար քալեցին առանց խօսքին դառնալու, ու վերջապէս, երեւութապէս աղօտելի տանը մը առջեւ ուրկէ ազգային երաժշտութեան մը նուագները կը լսուէին։

Այս տունը շինկանա մըն էր։

Շինկանան ցած յարկ մը կունենայ, և ծխոտաշաղ տեսարան մը ունի։ Ընթերցողը թող երեւակայէ ցած սրահ մը, մրոտած պատերով և որուն գետինը հողէ շինուած է որ եկող գացողներուն կօշիկներուն տակէ աղտոտութիւններով լեցուած է ամէն անգամ։ Այս քարայրին մէջտեղը, որ լուսաւորուած է միմիայն fanesil կոչուած խեղճուկ լամբարով մը, որ հոն գտնուողներուն սիլուէթները մինակ կոբոչէ, չորս մարդիկ նստած են աթոռակներու վրայ, որոնք ամէնքն ալ մէյմէկ տեսակ գործիքներ ունին իրենց ձեռքը երաժշտութեան յատուկ։

Այս չորս նուագածուները, գոհ չըլլալով իրենց հանած աղմուկէն, երգեր ալ կ'երգեն ռնգացող շեշտերով։

Բոլոր այս աղմուկը գրգռելու համար է պարողները, որոնք հազարումէկ տեսած երեւոյթներու տակ կը խաղան, հանդիսականներուն ծափերուն մէջտեղ։

Այս թոհուբոհին մէջ, կը պատի հաստատութեան տէրը ու կառսնը որոնք սպասարկութիւն կ'ընեն հանդիսականներուն։

Կը պատահի որ երկու կամ երեք անգամ կռիւ ալ պատահի անոնց մէջ։ Այն ատեն դանակները երեւան կ'ելլեն։ Մեւզիքը կը դադրի, կռուողներուն շուրջը կը ժողվուին, յետոյ երբ անոնցմէ մէկը գետին իյնայ, դուրս կը նետեն, երաժշտութիւնը նորէն կը սկսի, և պարը կը վերսկսի ու ալ անոր վրայ չեն մտածեր։

Այս հաստատութիւններէն մէկուն առջեւ էր որ Տօն Թատէօ և Տօն Կաէկօրիօ կեցած էին։ Անմիջ չի վարանեցան։ Լաւ մը ծածկուելով, մտան ներս ու տեղ մը նստեցան։ Մէկը եկաւ ու հարցուց.

—Ի՞նչ կ'ուզէք։

—Բան մը չենք ուզեր, մինակ գինի ունիք նէ ան բերէք։

—Ճերմա՞կ կ'ուզէք չէնէ մի սեւ, հարցուց մարդը։

—Կարմիր, կարմիր, յարեց Տօն Թատէօ։

—Ո՞ր տարուանը։

—1817 ապրիլ 5ին հունձքէն շինուածէն, ըսաւ Տօն Թատէօ։

—Այն ատեն, հաճեցէք եկէք, պարոններ, պատասխանեց մարդը յարգանքով խոնարհելով, այն գինին զոր դուք կուզէք ինէ, թանկագին ապրանք է, անոր համար մասնաւոր տեղ մը դրած ենք։

Երկու մարդիկը գացին անոր հետ։ Սաքին չինկանային մէջ, աղաղակները, երգերը, հետզհետէ վերջին աստիճան մը կը բարձրանային և խմողներուն ուրախութիւնը կատարեալ էր ալ։

(Շարունակելի)

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ — ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150,030,616 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է — ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆՔ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, չաբաթական փոքր վճարումներով. — (միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար),

ԱՐԿԱԾԻ ՁԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈԳԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ, ԹՈՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ, ևն. ճամփորդութեանց մէջ, աշխարհիս ամէն կողմը եղած կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) յաւիտենապէս ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային,

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս. = ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԵՄ-ՊԱՂՑԱՆԵԱՆ

Ղալաթիա Օսմ. Պանքայինն դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9 եւ Պոլիս Ճեզայիրեան խան թիւ 21 - 22

ՏՕՔԹԷՕՐ

ՎԱԼԱՆԹԷՆ ՆԱԼԲԱՍ

ԲԱՐԻՍ ՄԷՔԹԷՊԻ ԹԸՊԻՅԷՍԻՆՏԷՆ ՏԻՊԼՕՄԱԼԸ

Տօքթէօրը մուամէլէյէ հէր կիւն Պէյ Օղլունտա, Քիւչիւք Բարմագ Գաբու պիր նումէրօլը մուայէնէխանէտէ էօյլէտէն սօնրա Ալաֆը. 1տէն 4է գատար խասթէլէրը գապուլ իտէր։

ՍԷՄ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԵՐՁԱԿ ՆՇԱՆ ԱԼԷՄՇԱՀԵԱՆ

Երկար տարիներէ ի վեր հրապարակին վրայ ծանօթ Ալէմշահեան եղբորց ընկերութիւնը իր լաւ գործառնութեամբը յաճախորդներու գնահատման արժանացած է։ Սոյն ընկերութիւնը այժմ անգամ մ'ալ ընդարձակ ըլլալով Նշան Ալէմշահեան իր մասնաւոր վաճառատունը հաստատած է Բերա Մեծ Փողոց Պօն Մարշէին կից և Օսմ. Պանքային մասնաճիւղի դէմ, 350 թիւ Ապարդմանը. ամէն նորանոր մէջ թէ գաղղիական և թէ անգղիական ամէնէն դիմացկուն և գեղեցիկ տեսակներուն պէսպիսութեամբը ընտիր ապուրիզէնի ճոխ մթերք մը պատրաստ կը գտնուի. այս վաճառատունը արուեստին կատարելութեամբ և գիներուն դիւրամատչելիութեամբ ուրիշ հռչակաւոր վաճառատուններուն հետ մրցման մէջ լինելով կը հրաւիրենք արուեստասէր պատուարժան հասարակութիւնը որ հաճի անգամ մը այցելել։ Հոն վստահ ենք թէ գոհ պիտի լինին թէ գործերուն նրբութենէն և թէ նիւթերուն առատութենէն։ 3—31

«ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ ԹԷՐԱԳԳԸ»

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԹՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՀԱՏԸ 5 ՓԱՐԱՅ

Դրական, գիտական և բանաստեղծական ընտիր շաբաթաթերթ մըն է. ամէն հինգշաբթի որ կը հրատարակուի կարող խմբագրական մարմնոյ մը կողմէ. Թերթը կը բովանդակէ ութը մեծադիր երեսներէ և կը ծախուի մեր երկրին մէջ ցարդ նմանը չի տեսնուած աժանութեամբ, հատը 5 փարայի. Թուրքերէն կարդացող ամէն անհատ, մինչեւ չնչին պայմանները կը յանձնարարուի շաբաթը անգամ մը գնել ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ ԹԷՐԱԳԳԸՆ, որ իր օգտակար պարունակութիւնով ու մանաւանդ գիտնական հետաքրքրական գնովը կուգայ կարեւոր պէտք մը լրացնել. Տարեկան բաժնեգինն է թղթատարի ծախքով 12 ու կէս դրուշ, արտասահմանի համար 4 ֆրանք կամ 2 ռուբլի։

Կեդրոնատեղին է Գ. Պ. Գայսերեանի Ասըր գրատունը, Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 44։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԷՐՁԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՅԱՃԱԽՈՐԴԱՑ ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ ԴԻՄԵՑԷՔ Պոլիս Ոսկերչաց Շուկայ Մեծ-Փողոց, թիւ 13

ՀԷՐՁԱՅԻ վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով։

ՀԷՐՁԱՅԻ վաճառատան գիները անմրցելի են։

ՀԷՐՁԱՅԻ վաճառատունը ունի արծաթեղէն ապրանքներ։

ՀԷՐՁԱՅԻ վաճառատունը ունի ժամացոյցներ և արծաթեայ գաւազաններ։

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Հարիւրին 20 կանխիկ, մնացեալին համար շաբաթական հարիւրին 5 վճարում

ԿԱՆԽԻԿ ԳՆՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐԻՒՐԻՆ 5 ԶԵՂՉ

Գործածուած գոհարեղէնները եթէ մաշուած չեն % 10 զեղչով ետ կ'առնուին,

Իսկ ապառիկ գնողներէն % 15 զեղչով ետ կ'առնուին։

ԻՔԻՆՃԻ ՖԸՐԳԱ ՎԷ ԻՔԻՆՃԻ ՕՐՏՈՒԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՏԻ

ՖԷՍ ՎԷ ՋՈՒԽԱ ԹԻՃՃԱՐԸ ՍԱԻՏ ՊԷՅ ՃԻՓԱՐԻ

Օթուզ սէնէտէն պէրու սաթմագտա օլտուղըմ ֆէսլէրին նէֆասէթի սայէսինտէ նաիլ օլտուղըմ հիւսնը թէվէճճիւհէ իֆթիխարէն պիր սէնէտէն պէրու էհալիի քիրամա տիկէր պիր խըտմէթէ խանի ղալիթ սաղլամ վէ նէֆիս չուխա չէշիտ գումաշ թիճարէթինէ պաշլամըշ վէ պունտա սէնէ տըր ալէմը թիճարէթտէ խասըլ էթտիկիմ թէճրիպէ վէ հիչ պիր վագթ էլտէն պըրագմատըղըմ իսթիգամէթ սայէսինտէ ազ միւտտէթ զարֆընտա չուխաճըլըղը պիր հալը միւքէմմէլիյէթէ իսալ իթմէկէ մուվաֆֆագ օլտում. պէրք պու խուսուս իչուն Մէրճանտա Կիւմիւշ օղլու խանընտա թէճէտտիւտ էթտիկիմ մաղազամա Օսմանլըլարըն հէր թարաֆընտա արար էյլէտիյի ֆասօնէ, գազմիր, գոթօր, չէպէգ, գորտօնէ վէ չուխալար պուլունտուրուլմագտա վէ ըհթիյաճ գապուլ իթմէզ տէրէճէտէ միւթէտիլ վէ մագթու ֆիաթլարլա ֆորտան ֆիւրուխտ իտիլմէքտէյիմ։

Պիլխասսա Ֆրանսատան ճէլպ էյլէտիկիմ սօն մօտա գօսթիւմլիք, փալթօլըգ, փանթօլօնլըգ, լասթիֆօթին, չուպուգ վէ պիրինճի նէվի չուխա վէ սաքէրի էլպիսէլէրէ մախսուս Թրիգօլարը ճէրաքէնտէ օլարագ ղայէթ ուճուզ վէ հինէ մագթու ֆիաթլա սաթմագտայըմ. միւրաճաաթ իտէճէք զէվաթը քիրամըն հիչ պիր զամանտա ալտանմայաճաղընը, հէր հալտէ մէմնուն գալաճաղընը գաթիյէթլէ թէմին էյլէրիմ։

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՐԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860ԻՆ

Գրասենեակ Համօքրուլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Գ. ՏԷՓԱՍՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը. — 35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրել ինք Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրք. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումը կ'երաշխաւորէ իր բօլիսով։

ՈՒԷՍԹԸՐՆ

ՊԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՅԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851տէ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԽԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

Թագյին օլունան զիյանլարըն մէճմուի	Ինկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ աքչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քէօմփանին թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպօլ, Պահճէ Գաբու, Անանիատի խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իչկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻԽԹԱՐ. — Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումփանիյալարըն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթըրնին քի 125 % տըր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրնի բագիպլէրինէ թէֆէվվիւգ իթտիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ՊԱՅԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրք.		19,534,276
» » » եանկըն	» »	460,267,208
» » »	պըրիմ »	1,433,965

Էօմիւր խալքինէ վէ չօճուգլարըն իչին միւթէտիլ չէշիտ իւլ սիկուրթա գապուլ իտէր

Եանկընտան էվել պիրտէ վէ էշյա իւզէրինէ սիկուրթա գապուլ իտէր։ Նագլիյաթ մալ, էվրագը նագտիյէ վէ սաիր սիկուրթասը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18 %, 1898տէ 18 %, 1899տա 16 % թեմէթթիւ թէվզի էթմիշտիր։

Շիրքէթին Պանգերլերի (Տէրսաատէտտէ Գրէտի Լիօնէ, Լոնտրատա Անկլօ Աւստրիեան Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչին միւսաատէ վէ միւթէպէր վէքիլլէր արանըլըյօր

Տէրսաատէտտէ իչին ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա, Թահթալքալէ խան, Պանք Օթթոման գարշըսընտա

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԷՐԻ կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել, Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և ոսկեդրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին, 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սերայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւ, 2. Թրամվէյի կայարանին դիմացի

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2, 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայ կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Ջարշը պօյը թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՕԳՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։ Կեղծիքներէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԹԱՐԻԽԸ ԹԷՍԻՍԻ 1863

ԱՆՈՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԹԷՄԱՄԸ ԻՏԷ ԱԽԶ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆՔ

Մէրքէզը իտարէսի՝ Գալաթատա Գարաքէօյ է։ Շիւպէլէրի՝ Սթամպօլտա Սուլթ Համամ ճատտէսինտէ Ալլահվէրտի խանընտա վէ Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ 333 Ն° տաիրէտէ

Մէլքիւր իտարէխանէլէրտէ պիլճիւմլէ մուամէլաթը սառրաֆիյէ իճրա օլունուր։ Կալաթատաքի իտարէխանէսինտէ մէթանէթի վէ պէտէլը իճարէնին աղըրը իլէ հէր տիւրլիւ ըհգա պէթլէրէ թէֆէվվիւգ իտէճէք սուրէթտէ խուսուսի գասա տաիրէսի մէվճուտ տըր։

Կալաթատաքի իտարէխանէսի իլէ Պէյ Օղլու շիւպէսինտէ պանգա իլէ մուամէլէսի օլմայանլարա միւսաիտ էվրաքը հաֆըզ օլանլարա մախսուս սալօնլար մէվճուտ տըր։

Սթամպօլ շիւպէսի՝ էսհամ կիւպօնլարը իգրազ վէ Սիրքէճիտէքի խուսուսի տէբօզիթօ էմանէթ սուրէթիլէ էմթիա գապուլ իտէր։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԵՐԵԱՆ

Մուամիլէյի՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պաչ շէհատէթնամէ, խուգուգ իլմիյէ վէ ղայրէթ ու իսթիգամէթիյլէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, վէ վէքիլլէրինտէն մա'րուֆ պիր զաթ տըր։

Քէնտիլէրի հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրէօհտէ իտէր։

Պիր մէպլաղ մալիւմ մուգապիլինտէ սէնէլիք տավա գապուլ իտէր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալիւմաթ վէ իզահաթ էյլէր. Սապահլարը սաաթ 3—6տա վէ աքշամլարը սաաթ 10—12է գատար նէզարէթ գապուլ իտէր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլ խանընտա 22, 23 վէ 24 նումէրօլը օտալար տըր։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ՊԱՏ. ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մամուրէթ-իւլ-Ազիզի, Խարբերդի և շրջականներու «Մանզումէ»ի գործակալութիւնը ստանձնած է Մեծ. Կարապետ էֆ. Մուսեղեան, որուն կրնան դիմել «Մանզումէ»ի բաժանորդ գրուիլ փափաքողներ։ 5—10